Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (piąta izba)

z dnia 15 grudnia 2016 r.*

Unia celna — Przywóz produktów z tuńczyka pochodzących z Salwadoru — Retrospektywne pokrycie należności celnych przywozowych — Wniosek o niedokonywanie pokrycia należności celnych przywozowych — Artykuł 220 ust. 2 lit. b) i art. 236 rozporządzenia (EWG) nr 2913/92 — Prawo do dobrej administracji w ramach art. 872a rozporządzenia (EWG) nr 2454/93 — Błąd właściwych władz, którego w racjonalny sposób nie można wykryć

W sprawie T-466/14

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane początkowo przez A. Rubia González, a następnie przez V. Ester Casas, abogado del Estado,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez P. Arenasa, A. Caeirosa oraz B.R. Killmanna, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot żądanie oparte na art. 263 TFUE dotyczące stwierdzenia nieważności decyzji Komisji C(2014) 2363 final z dnia 14 kwietnia 2014 r., w której stwierdza się, że w konkretnym przypadku umorzenie należności celnych przywozowych jest uzasadnione w pewnej kwocie, lecz nie jest ono uzasadnione w innej kwocie (sprawa REM/02/2013), w zakresie, w jakim decyzja ta stwierdza, że umorzenie należności celnych przywozowych w wysokości 14 417 193,41 EUR jest bezzasadne,

SĄD (piąta izba),

w składzie podczas obrad: A. Dittrich, prezes, J. Schwarcz (sprawozdawca) i V. Tomljenović, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 6 kwietnia 2016 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: hiszpański.

Wyrok

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

1 W latach 2007 i 2009 dwie spółki grupy Calvo, z siedzibą w Hiszpanii, Calvo Conservas, SL i Calvo Distribución Alimentaria, SL (zwane dalej łącznie „płatnikiem"), dokonały przywozu do Hiszpanii produktów pochodzących z przetworzenia tuńczyka, a mianowicie tuńczyka konserwowanego i filetów z tuńczyka, zgłoszonych jako pochodzące z Salwadoru (zwanych dalej „spornymi przywozami").

2 Płatnik wniósł do hiszpańskich organów celnych o zastosowanie do spornych przywozów planu ogólnych preferencji taryfowych, co oznaczało zawieszenie wspólnej taryfy celnej o stawce 24%, przedstawiając świadectwa pochodzenia –„formularze A", wydane przez organy celne Salwadoru na wniosek eksportera będącego inną spółką grupy Calvo, a mianowicie Calvo Conservas El Salvador SA de CV, która to spółka przedłożyła organom celnym Salwadoru dokumenty potwierdzające pochodzenie produktów dla potrzeb planu ogólnych preferencji taryfowych.

3 Na podstawie świadectw pochodzenia przedstawionych przez płatnika hiszpańskie organy celne uznały pochodzenie produktów z Salwadoru i uwzględniły wniosek płatnika o skorzystanie z preferencji taryfowych w odniesieniu do spornych przywozów.

4 W dniach od 8 do 20 listopada 2009 r. przedstawiciele Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF-u) oraz niektórych państw członkowskich Unii Europejskiej przeprowadzili w Salwadorze misję ze względu na podejrzenia oszustwa w związku z przywozem produktów pochodzących z przetworzenia tuńczyka.

5 Ze sprawozdania z misji OLAF-u z dnia 2 czerwca oraz 7 grudnia 2009 r. oraz ze sprawozdania końcowego z dnia 16 września 2010 r. wynika, że nie zostały dochowane zasady planu ogólnych preferencji taryfowych. Stwierdzono wiele nieprawidłowości dotyczących pochodzenia spornych przywozów. Owe nieprawidłowości związane były ze stosowaniem świadectw pochodzenia niewłaściwych dla celów planu ogólnych preferencji taryfowych, z brakiem poszanowania warunku, wedle którego, aby statek mógł zostać uznany za należący do państwa będącego beneficjentem, załoga statku powinna składać się przynajmniej w 75% z obywateli kraju będącego beneficjentem lub państw członkowskich, i z użyciem dwóch bander, salwadorskiej i seszelskiej, przez tuńczykowce Montelape i Montealegre, należące do grupy Calvo, w związku z czym te dwa statki należało uznać za bezpaństwowe i w konsekwencji złowiony przez nie tuńczyk nie mógł zostać uznany za pochodzący z Salwadoru.

6 Nieprawidłowość polegająca na użyciu dwóch flag przez tuńczykowce Montelape i Montealegre stanowiła przedmiot misji dochodzeniowej prowadzonej przez OLAF w celu weryfikacji użycia funduszy strukturalnych dla celów połowów uzyskanych przez spółkę z grupy Calvo, a mianowicie Calvopesca SA. W sprawozdaniu końcowym OLAF-u wskazano zaistnienie poważnych nieprawidłowości dotyczących owych statków zarejestrowanych na Seszelach w celu skorzystania z finansowania z funduszy strukturalnych do celów połowów, w przypadku których bandera została zmieniona po dwóch latach używania na banderę salwadorską w celu zgłoszenia połowów jako pochodzących z Salwadoru, aby skorzystać z preferencji w ramach planu ogólnych preferencji taryfowych.

7 W 2010 r., wskutek sprawozdań OLAF-u, władze hiszpańskie wszczęły procedurę retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych przy zastosowaniu do spornych przywozów zwykłej stawki celnej wynoszącej 24%. Kwota żądanych należności celnych wyniosła 15 292 471,19 EUR.

8 W dniu 1 lipca 2011 r. płatnik złożył wniosek o umorzenie należności celnych przywozowych na podstawie art. 236 w związku z art. 220 ust. 2 lit. b) i art. 239 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. 1992, L 302, s. 1, zwany dalej „WKC").

9 Komisja Europejska poinformowała płatnika o tym, że zamierza wydać niekorzystną dla niego decyzję, w związku z czym w piśmie z dnia 5 września 2012 r. płatnik wycofał wniosek o umorzenie należności celnych.

10 Następnie, w dniu 10 września 2012 r., Komisja poinformowała płatnika, że uznała, iż sprawa dotyczącą umorzenia należności nie została wszczęta.

11 W dniu 16 stycznia 2013 r. władze hiszpańskie przedstawiły z urzędu Komisji wniosek o umorzenie należności celnych na podstawie art. 236 w związku z art. 220 ust. 2 lit. b) WKC.

12 Płatnik uznał, że warunki przewidziane w art. 236 w związku z art. 220 ust. 2 lit. b) WKC zostały spełnione, i zgodził się z rozumowaniem władz hiszpańskich, aczkolwiek sprzeciwił się przekazaniu sprawy Komisji, mając na względzie wyrok Audiencia Nacional (sądu naczelnego, Hiszpania) z dnia 21 maja 2012 r., w którym stwierdzono, że w niniejszej sprawie można było udzielić preferencji w ramach planu ogólnych preferencji taryfowych. W związku z tym jego zdaniem sprawę należało odesłać do władz krajowych, gdyż w razie konieczności możliwe było przedstawienie Trybunałowi wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

13 Tymczasem Komisja stwierdziła, że hiszpańskie orzeczenie sądowe nie stanowiło dla niej przeszkody dla przyjęcia decyzji w dziedzinie pozostającej w jej kompetencji.

14 W dniach 13 lutego, 16 lipca i 8 października 2013 r. Komisja zażądała dodatkowych informacji, które zostały przedstawione przez władze hiszpańskie. Płatnik zapoznał się z tymi wnioskami o przedstawienie informacji i sformułował uwagi dotyczące odpowiedzi, które zamierzały przedłożyć władze hiszpańskie.

15 Pismem z dnia 10 grudnia 2013 r., zgodnie z art. 872a rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia (EWG) nr 2913/92 (Dz.U. 1993, L 253, s. 1), Komisja wezwała płatnika do przedstawienia uwag w przedmiocie wszelkich kwestii faktycznych lub prawnych, które mogły prowadzić do oddalenia jego wniosku (zwanego dalej „przedstawieniem zastrzeżeń").

16 Pismem z dnia 9 stycznia 2014 r. płatnik podniósł, że władze Salwadoru dopuściły się błędu. Podniósł on, że działał w dobrej wierze i z poszanowaniem przepisów dotyczących zgłoszenia celnego. Ponadto skrytykował on interpretację Komisji w zakresie przepisów dotyczących bandery i podkreślił trudności w dochowaniu kryterium odnoszącego się do załogi, ustanowionego w art. 68 ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93. Podniósł on wreszcie, że Komisja nie przekazała władzom Salwadoru właściwych pieczęci i nie poszanowała praw do obrony, ponieważ nie przedstawiła mu wszystkich dokumentów, na których oparła swą decyzję.

17 W dniu 17 lutego 2014 r., zgodnie z art. 873 rozporządzenia nr 2454/93, grupa ekspertów złożona z przedstawicieli państw członkowskich spotkała się w celu zbadania sprawy.

18 Na mocy decyzji C(2014) 2363 final z dnia 14 kwietnia 2014 r. (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją") Komisja stwierdziła, że w konkretnym przypadku umorzenie należności celnych przywozowych było uzasadnione w odniesieniu do określonej kwoty, jednak nie było uzasadnione w odniesieniu do innej kwoty (REM 02/2013).

19 W motywie 27 zaskarżonej decyzji Komisja przypomina, że zgodnie z art. 220 ust. 2 lit. b) WKC wydanie nieprawidłowych świadectw przez organy celne państwa trzeciego stanowi błąd, który nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty przez podmiot gospodarczy działający ze swej strony w dobrej wierze i przestrzegający przepisów przewidzianych w regulacjach obowiązujących w zakresie zgłoszenia celnego.

20 W zakresie dotyczącym warunku odnoszącego się do możliwości wykrycia błędu Komisja stwierdza w motywie 28 zaskarżonej decyzji, że władze Salwadoru dopuściły się błędu, wydając świadectwa pochodzenia na „formularzu A" z naruszeniem rozporządzenia nr 2454/93. W motywach 30–32 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdza, że nie dopuściła się żadnego błędu – ani w zakresie dotyczącym przekazania pieczęci władzom Salwadoru, ani w zakresie przedłożenia dokumentów, na których zamierzała oprzeć swą decyzję. Co się tyczy pierwszego z tych błędów, Komisja podnosi, że nawet gdyby został on wykazany, miałby znaczenie jedynie wówczas, gdyby świadectwa pochodzenia zostały sfałszowane. Nie miało to jednak miejsca. Co się tyczy drugiego z tych błędów, potwierdza ona, że przekazała płatnikowi wszystkie zażądane dokumenty i dała mu możliwość przedstawienia uwag w związku z nimi.

21 Komisja przypomina, że przy ocenie owego pierwszego warunku musi ona wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności rozpatrywanej sprawy, charakteru błędu oraz doświadczenia i staranności płatnika. Dodaje, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału charakter błędu powinien zostać oceniony przy wzięciu pod uwagę złożoności mających zastosowanie przepisów. W motywie 35 zaskarżonej decyzji stwierdza ona, że płatnik naruszył reguły pochodzenia, nie upewniając się, czy dochowany został wymóg, wedle którego załoga statków dokonujących połowów tuńczyka powinna składać się przynajmniej w 75% z obywateli państw członkowskich Unii lub obywateli państw będących beneficjentami. Ponadto stwierdza ona w motywach 36 i 37 zaskarżonej decyzji, że preferencje taryfowe zostały udzielone na podstawie nieprawidłowych świadectw pochodzenia, a mianowicie świadectw EUR.1 wydanych przez władze Seszeli lub Wybrzeża Kości Słoniowej i świadectw niepreferencyjnego pochodzenia wydanych przez izby handlowe Hiszpanii i Francji. W tych okolicznościach śledzenie pochodzenia tuńczyka nie było możliwe. Tymczasem eksporter stanowi filię grupy Calvo, do której należy również płatnik, w związku z czym płatnik ów powinien był wykryć błąd. Komisja stwierdza natomiast w pkt 38 zaskarżonej decyzji, że co się tyczy świadectw pochodzenia wydanych w Panamie, państwa należącego do grupy regionalnej II wraz z Salwadorem, płatnik nie mógł dysponować wiedzą, czy zostały one wydane prawidłowo przez władze Salwadoru.

22 Co się tyczy drugiego warunku dotyczącego dobrej wiary płatnika, Komisja wskazuje w motywach 40 i 41 zaskarżonej decyzji, że przy uwzględnianiu charakteru czynności płatnika i jego przynależności do grupy działającej na wielu kontynentach, podlegającej w związku z tym wielu różnym regulacjom, płatnik nie wykazuje staranności koniecznej dla celów dochowania warunku związanego ze składem załogi.

23 W motywie 42 zaskarżonej decyzji Komisja podkreśla ponadto, że w niektórych przypadkach eksporter przedstawił zarazem świadectwa pochodzenia niepreferencyjnego wydane przez izby handlowe Hiszpanii i Francji i świadectwa EUR.1, które nie zostały wydane przez organy celne Unii w związku z Umową o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu 23 czerwca 2000 r. (Dz.U. 2000, L 317, s. 3), zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty decyzją Rady 2003/159/WE z dnia 19 grudnia 2002 r. (Dz.U. 2003, L 65, s. 27) (zwaną dalej „umową AKP"), jak również świadectwa EUR.1 wydane przez władze Seszeli i świadectwa na „formularzu A" wydane przez władze Panamy. Poprzez przedstawienie świadectw pochodzenia nieumożliwiających określenia pochodzenia tuńczyka płatnik naruszył mające zastosowanie przepisy dotyczące zgłoszenia celnego i reguły pochodzenia.

24 Wreszcie, Komisja wskazuje w motywach 43–45 zaskarżonej decyzji, że dwa tuńczykowce należące do grupy Calvo użyły podwójnej bandery lub były zarejestrowane w dwóch państwach, podczas gdy przepisy Unii wymagały w sposób jasny, aby dla celów skorzystania z preferencji taryfowych każdy statek był zarejestrowany tylko w jednym państwie i pływał pod jego banderą. Poprzez brak dochowania art. 68 ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93 płatnik nie wykazał wymaganej staranności.

25 W konsekwencji Komisja stwierdziła, że umorzenie należności celnych przywozowych w kwocie 230 879,88 EUR było uzasadnione w odniesieniu do przywozów, w przypadku których dowód pochodzenia tuńczyka przetworzonego w Salwadorze opierał się na świadectwach pochodzenia na „formularzu A" wydanych przez władze Panamy, natomiast nie było ono uzasadnione w odniesieniu do należności celnych przywozowych w kwocie 14 417 193,41 EUR odpowiadających pozostałym przypadkom.

Postępowanie i żądania stron

26 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 24 czerwca 2014 r. Królestwo Hiszpanii wniosło niniejszą skargę. W dniu 18 września 2014 r. Komisja złożyła odpowiedź na skargę. W dniu 17 listopada 2014 r. Republika Hiszpanii złożyła replikę, a w dniu 22 stycznia 2015 r. Komisja złożyła duplikę.

27 Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem sędziego sprawozdawcy Sąd (piąta izba) postanowił o otworzeniu ustnego etapu postępowania.

28 Na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2016 r. wysłuchano wystąpień stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.

29 Królestwo Hiszpanii wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim stwierdzono w niej, że umorzenie należności celnych przywozowych w wysokości 14 417 193,41 EUR nie jest zasadne;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

30 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi w całości;

— obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania.

Argumenty stron

31 Na poparcie swego odwołania Królestwo Hiszpanii podnosi dwa zarzuty. Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia prawa do dobrej administracji w związku z art. 872a rozporządzenia nr 2454/93, a zarzut drugi dotyczy naruszenia art. 220 ust. 2 lit. b) WKC.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia prawa do dobrej administracji w ramach art. 872a rozporządzenia nr 2454/93

32 Królestwo Hiszpanii podnosi, że decyzja oparta na nieprzedstawionym uprzednio uzasadnieniu narusza zasadę dobrej administracji w ramach art. 872a rozporządzenia nr 2454/93 i art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

33 Królestwo Hiszpanii podkreśla, że w ramach procedury umorzenia należności celnych przywozowych art. 872a rozporządzenia nr 2454/93 przewiduje, iż gdy Komisja ma zamiar podjąć decyzję niekorzystną, jest ona obowiązana przekazać swe zastrzeżenia na piśmie wraz z dokumentami, na których się opiera, w celu umożliwienia zainteresowanemu wyrażenia jego stanowiska. Mając na uwadze trzy skierowane do płatnika żądania Komisji o przedstawienie dodatkowych informacji, Królestwo Hiszpanii uważa, że przeprowadzona została pełna analiza trzech warunków wymaganych przez art. 220 ust. 2 lit. b) WKC dla celów umorzenia należności celnych przywozowych i że warunki niewskazane w przedstawieniu zastrzeżeń należy uznać za spełnione.

34 W przedstawieniu zastrzeżeń Komisja wskazała jedynie zastrzeżenia dotyczące warunku polegającego na możliwości wykrycia błędu przez płatnika i nie odnosiła się do warunków dotyczących dobrej wiary i poszanowania przepisów dotyczących zgłoszenia celnego. Niemniej jednak dokonała ona analizy tych dwóch ostatnich ze wskazanych warunków w motywach 40–42 zaskarżonej decyzji, co naruszyło art. 41 karty praw podstawowych.

35 W replice Królestwo Hiszpanii uznaje, że wskazanie w przedstawieniu zastrzeżeń braku poszanowania reguł pochodzenia nie jest wystarczające, ponieważ chodzi o warunek, od którego zależy wszczęcie procedury umorzenia należności celnych przywozowych. Podnosi ono, że okoliczność, iż Komisja dołączyła do przedstawienia zastrzeżeń dokumenty dotyczące poszanowania warunków związanych z dobrą wiarą i przepisami dotyczącymi zgłoszenia celnego, nie może naprawić wad w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Ponadto wskazuje ono, że okoliczność, iż odpowiedź płatnika na przedstawienie zastrzeżeń zawiera uwagi dotyczące dobrej wiary i zgłoszenia celnego, nie oznacza, że owo przedstawienie było prawidłowo uzasadnione. Wreszcie, procedura mogła doprowadzić do odmiennego wyniku, zważywszy, że błąd nie był wykrywalny, jako że eksporter nie przedstawił nieprawidłowej wersji okoliczności faktycznych.

36 Komisja podnosi, że dochowała obowiązku przewidzianego w art. 872a rozporządzenia nr 2454/93 poprzez przedstawienie zastrzeżeń i wszystkich dokumentów, na których oparła swe zastrzeżenia, przekazanych płatnikowi, który pismem z dnia 9 stycznia 2014 r. przedłożył swe uwagi dotyczące w szczególności dobrej wiary. Podnosi ona, że przedstawienie zastrzeżeń odnosiło się do warunków dobrej wiary i zgłoszenia celnego. Komisja wskazuje, że przedstawienie zastrzeżeń zawiera akapit dotyczący w pełni dobrej wiary płatnika, gdyż jej zdaniem warunek ten jest nierozerwalnie związany z warunkiem możliwości wykrycia błędu. Gdyby bowiem płatnik wiedział o błędzie i zażądał skorzystania z preferencji taryfowych, wówczas nie zostałby uznany za działającego w dobrej wierze, gdyż można się na nią powołać jedynie wówczas, gdy płatnik dochował wszystkich przepisów regulacji. Komisja uważa zatem, że obowiązek uzasadnienia został spełniony poprzez zbadanie staranności płatnika i możliwości wykrycia błędu.

37 Komisja podnosi, że zarówno zaskarżona decyzja, jak i przedstawienie zastrzeżeń wskazały warunek poszanowania przepisów dotyczących zgłoszenia celnego, i w piśmie z dnia 9 stycznia 2014 r. płatnik przedstawił swe uwagi w tym aspekcie, w związku z czym nie można stwierdzić żadnego naruszenia jego prawa do bycia wysłuchanym. Komisja wskazuje, że zakres obowiązku uzasadnienia należy ocenić w szczególności przy uwzględnieniu jego kontekstu, a więc dokumentów załączonych do przedstawienia zastrzeżeń odnoszących się między innymi do poszanowania warunków dobrej wiary i zgłoszenia celnego w świetle reguł pochodzenia.

38 Ponadto Komisja podkreśla okoliczność, że naruszenie prawa do bycia wysłuchanym prowadzi do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji jedynie wówczas, gdyby w braku tej nieprawidłowości procedura mogła doprowadzić do odmiennego rezultatu. Tymczasem, jako że warunki art. 220 ust. 2 lit. b) WKC są kumulatywne, uważa ona, że okoliczność, iż zaskarżona decyzja wskazuje, że błąd podniesiony w niniejszej sprawie mógł zostać wykryty przez płatnika, wystarcza do uzasadnienia odmowy umorzenia należności celnych przywozowych. Ponadto nic nie wskazuje na to, aby płatnik miał inne uwagi, które mogłyby doprowadzić do przyjęcia odmiennej decyzji.

39 Przestrzeganie prawa do obrony stanowi podstawową zasadę prawa Unii, której integralną częścią jest prawo do bycia wysłuchanym w każdym postępowaniu (wyroki: z dnia 18 grudnia 2008 r., Sopropé, C-349/07, EU:C:2008:746, pkt 33, 36; z dnia 3 lipca 2014 r., Kamino International Logistics i Datema Hellmann Worlwide Logistics, C-129/13 i C-130/13, EU:C:2014:2041, pkt 28).

40 Prawo do bycia wysłuchanym w każdym postępowaniu jest aktualnie wymienione nie tylko w art. 47 i 48 karty praw podstawowych, które gwarantują przestrzeganie prawa do obrony oraz prawa do sprawiedliwego procesu w ramach wszystkich postępowań sądowych, ale również w art. 41 tej karty, który zapewnia prawo do dobrej administracji. Artykuł 41 ust. 2 przewiduje, że owo prawo do dobrej administracji obejmuje zwłaszcza prawo każdego do bycia wysłuchanym, zanim zostaną podjęte indywidualne środki mogące niekorzystnie wpłynąć na jego sytuację (wyrok z dnia 3 lipca 2014 r., Kamino International Logistics i Datema Hellmann Worlwide Logistics, C-129/13 i C-130/13, EU:C:2014:2041, pkt 29).

41 Zgodnie z tą zasadą, która powinna być stosowana, gdy organ administracyjny ma podjąć w stosunku do danej osoby decyzję wiążącą się z niekorzystnymi dla niej skutkami (wyroki: z dnia 18 grudnia 2008 r., Sopropé, C-349/07, EU:C:2008:746, pkt 36; z dnia 3 lipca 2014 r., Kamino International Logistics i Datema Hellmann Worlwide Logistics, C-129/13 i C-130/13, EU:C:2014:2041, pkt 30), adresaci decyzji, która w sposób odczuwalny oddziałuje na ich interesy, powinni być w stanie skutecznie przedstawić swoje stanowisko odnośnie do elementów, na których organ administracyjny zamierza oprzeć swoją decyzję (wyrok z dnia 18 grudnia 2008 r., Sopropé, C-349/07, EU:C:2008:746, pkt 37).

42 Należy ponadto przypomnieć, że w dziedzinie ceł poszanowanie praw do obrony jest zapewnione przez przepisy art. 872a rozporządzenia nr 2454/93, wedle których w każdym momencie przebiegu procedury przewidzianej w art. 872 i 873 tego rozporządzenia, jeżeli Komisja ma zamiar podjąć decyzję niekorzystną dla osoby zainteresowanej sprawą, przekazuje ona tej osobie swoje zastrzeżenia na piśmie wraz ze wszystkimi dokumentami, na których opiera swoje zastrzeżenia. Osoba zainteresowana sprawą wyraża swoje stanowisko na piśmie w terminie jednego miesiąca od dnia przesłania zastrzeżeń. Jeżeli nie wyrazi ona swojego stanowiska w tym terminie, uważa się, że zrzekła się ona możliwości jego wyrażenia.

43 Analizę niniejszego zarzutu należy przeprowadzić w świetle powyższych rozważań.

44 W niniejszej sprawie Komisja skierowała do płatnika przedstawienie zastrzeżeń, na które udzielił on odpowiedzi (zob. pkt 15 i 16 powyżej).

45 Jednakże Królestwo Hiszpanii podnosi zasadniczo, że w związku z tym, iż przedstawienie zastrzeżeń nie dotyczyło warunków dobrej wiary płatnika i poszanowania przepisów dotyczących zgłoszenia celnego, należy dojść do wniosku, że Komisja nie miała zastrzeżeń co do tych dwóch warunków stosowania art. 220 ust. 2 lit. b) WKC, które należało uznać za spełnione przez płatnika. Dokonując analizy tych aspektów w motywach 40–42 zaskarżonej decyzji, Komisja naruszyła art. 41 karty praw podstawowych poprzez brak poszanowania przysługującego płatnikowi prawa do bycia wysłuchanym.

46 Bez konieczności rozstrzygania w przedmiocie dopuszczalności zarzutu dotyczącego naruszenia prawa do bycia wysłuchanym, mając na uwadze możliwość powołania się przez Królestwo Hiszpanii na tego rodzaju naruszenie dotyczące płatnika, w zakresie, w jakim chodzi o ze swej natury subiektywną bezprawność (zob. analogicznie wyrok z dnia 1 lipca 2010 r., Nuova Terni Industrie Chimiche/Komisja, T-64/08, niepublikowany, EU:T:2010:270, pkt 186), zarzut pierwszy należy w każdym razie oddalić jako bezzasadny.

47 W tym względzie tytułem wstępu należy przypomnieć, że zgodnie z art. 220 ust. 2 lit. b) WKC właściwe organy nie dokonują retrospektywnego zaksięgowania należności celnych przywozowych, jeżeli spełnione są trzy kumulatywne przesłanki. Konieczne jest przede wszystkim, aby brak pokrycia

należności celnych przywozowych wynikał z błędu właściwych organów, następnie – musi to być błąd, który nie mógł w racjonalny sposób zostać wykryty przez działającego w dobrej wierze płatnika, i wreszcie – zgłoszenie celne płatnika musi być zgodne z wszystkimi przepisami obowiązującymi w tym przedmiocie. Gdy spełnione są te przesłanki, płatnik ma prawo do tego, by odstąpiono od retrospektywnego pokrycia (zob. wyroki: z dnia 18 października 2007 r., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 15 grudnia 2011 r., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

48 W odniesieniu do pierwszej przesłanki należy przypomnieć, że art. 220 ust. 2 lit. b) WKC ma na celu ochronę uzasadnionych oczekiwań płatnika co do zasadności ogółu elementów decyzji o pobraniu lub niepobraniu należności celnych. Uzasadnione oczekiwania płatnika zasługują na ochronę przewidzianą w tym przepisie, wyłącznie gdy to właśnie „same" właściwe organy stworzyły podstawy oczekiwań płatnika. Zatem jedynie błędy wynikające z działania właściwych organów powodują powstanie uprawnienia do odstąpienia od retrospektywnego pokrycia należności celnych (zob. wyrok z dnia 18 października 2007 r., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

49 Jeżeli chodzi o drugą przesłankę, ocena możliwości wykrycia błędu popełnionego przez właściwe organy celne uwzględnia rodzaj błędu, doświadczenie zawodowe danych uczestników obrotu i wykazaną przez nich staranność. Rodzaj błędu jest oceniany z uwzględnieniem stopnia skomplikowania lub, przeciwnie, jasności danej regulacji oraz długości czasu, w którym organy trwały w błędzie (zob. wyrok z dnia 18 października 2007 r., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).

50 W odniesieniu do trzeciej przesłanki zgłaszający jest zobowiązany do dostarczenia właściwym organom celnym wszystkich niezbędnych informacji przewidzianych przepisami Unii i krajowymi, które w danym przypadku stanowią ich uzupełnienie lub dokonują ich transpozycji, w związku z postępowaniem celnym wymaganym dla danych towarów (zob. wyrok z dnia 18 października 2007 r., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).

51 Należy stwierdzić, że wbrew twierdzeniom Królestwa Hiszpanii, z przedstawienia zastrzeżeń – w szczególności z części B, której tytuł odsyła, po pierwsze, do warunku dotyczącego możliwości wykrycia błędu, po drugie, do dobrej wiary płatnika, oraz po trzecie, do poszanowania przez niego wszystkich przepisów przewidzianych w obowiązującej regulacji w zakresie dotyczącym zgłoszenia celnego – wynika, iż Komisja stwierdziła, że w celu dokonania analizy, czy płatnik działał w dobrej wierze, powinna ona zbadać, czy mógł on wykryć błąd, którego dopuściły się władze Salwadoru.

52 W tym kontekście dla Komisji powstało pytanie, czy zwykła analiza faktów mogła pozwolić na wykrycie błędu popełnionego przez owe władze. Ustanowiła ona relację pomiędzy twierdzeniem płatnika dotyczącym dobrej woli i kwestią, w jakim zakresie był on lub mógł być poinformowany o błędzie. Należy dodać, iż z odpowiedzi płatnika z dnia 9 stycznia 2014 r. wynika, że zrozumiał on owe stwierdzenia w ten sposób i że przedstawił konkretne informacje dotyczące jego dobrej wiary, a ponadto spełnienia wymogów właściwych przepisów.

53 Bardziej szczegółowo, w zakresie dotyczącym składu załogi statków, Komisja uwzględniła działalność płatnika i okoliczność, że był on aktywny na różnych oceanach i morzach, podlegając różnym przepisom, by wywieść z powyższego, że mógł on prawidłowo zastosować przepisy dotyczące preferencji taryfowych w odniesieniu do reguł pochodzenia i powinien był zweryfikować, czy spełnione zostały warunki owych preferencji taryfowych, poprzez zapewnienie sobie dostępu do tego rodzaju informacji. Komisja stwierdziła, że nie można uznać, jakoby sporne przepisy były złożone. Jej zdaniem eksporter mógł w niniejszej sprawie wykryć błąd popełniony przez władze Salwadoru.

54 Co się tyczy dowodu pochodzenia połowów, Komisja stwierdziła, iż płatnik powinien był wiedzieć, że przedstawione świadectwa nie stanowiły prawidłowych dokumentów dla celów kumulacji regionalnej i że produkty, dla których władze Salwadoru wydały świadectwa pochodzenia na „formularzach A", nie spełniały warunków udzielenia preferencji taryfowych; doszła ona do wniosku, że eksporter powinien był wykryć błąd popełniony przez władze Salwadoru.

55 W zakresie dotyczącym podwójnej bandery dwóch statków, co wskazano w pkt 6 powyżej, Komisja stwierdziła, że płatnik należący do tej samej grupy, co spółka będąca ich właścicielem, wiedział lub powinien był wiedzieć, iż owe statki były również zarejestrowane na Seszelach, i powinien znać podlegające zastosowaniu w tym zakresie normy, których nie można było uznać za złożone.

56 W zakresie dotyczącym doświadczenia zawodowego płatnika Komisja podkreśliła, że należał on do grupy zajmującej pozycję lidera w działalności połowów, przygotowania, produkcji, opakowań i sprzedaży rybnych produktów spożywczych.

57 Co się tyczy ewentualnej staranności płatnika, Komisja przejęła różne stwierdzenia wynikające z pkt 53–56 powyżej, by dojść do wniosku, że płatnik nie wykazał staranności, jakiej można oczekiwać od profesjonalnego podmiotu gospodarczego, i że nie przedstawił organom celnym wszystkich koniecznych informacji przewidzianych w przepisach Unii dotyczących procedury celnej żądanej dla spornych towarów.

58 W tych warunkach przedstawienie zastrzeżeń wskazuje w sposób wystarczająco jasny i zupełny względy, dla których Komisja stwierdziła, że błąd organów celnych Salwadoru był łatwo wykrywalny przez podmiot gospodarczy działający w dobrej wierze, zgodnie z orzecznictwem cytowanym w pkt 47 powyżej. W związku z tym Królestwo Hiszpanii nie może podnosić, że prawo do bycia wysłuchanym przysługujące płatnikowi zostało naruszone ze względu na brak zastrzeżenia co do jego dobrej wiary.

59 Następnie należy stwierdzić, że w zakresie dotyczącym warunku poszanowania przepisów dotyczących zgłoszenia celnego Komisja wskazała w przedstawieniu zastrzeżeń w sposób jasny i szczegółowy względy, dla których uznała ona, że warunek ów nie został spełniony. Jak bowiem podkreśla Komisja, przedstawienie zastrzeżeń zawiera stwierdzenie, w ramach którego wskazała ona, że płatnik nie dochował przepisów związanych z regułami pochodzenia zawartych w dziale 2 tytułu IV rozporządzenia nr 2454/93, dotyczących reguł pochodzenia planu ogólnych preferencji taryfowych Unii. Wniosek ów został sformułowany w przedstawieniu zastrzeżeń po stwierdzeniu, iż eksporter, należący do tej samej grupy spółek co płatnik, mógł wiedzieć, że używane świadectwa nie były odpowiednie do celów skorzystania z kumulacji regionalnej, że produkty objęte świadectwami pochodzenia na „formularzach A" wydanymi przez władze Salwadoru nie spełniały warunków uzyskania preferencyjnego pochodzenia Salwadoru i że produkty nie mogły korzystać z preferencji taryfowych przewidzianych w przepisach Unii.

60 Poprzez owe stwierdzenia Komisja wyraziła wątpliwości co do poszanowania przez płatnika przepisów dotyczących zgłoszenia celnego. Błędne zastosowanie reguł dotyczących pochodzenia produktów przywiezionych do Unii w celu skorzystania z preferencji taryfowych wpływa bowiem na zgłoszenie celne tych produktów, ponieważ zostały one objęte w sposób błędny procedurą w braku prawa do jej zastosowania.

61 W związku z tym art. 84 rozporządzenia nr 2454/93 przewiduje, że dowody pochodzenia są przedstawiane organom celnym państwa członkowskiego przywozu zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 62 WKC. Artykuł ów dotyczy zgłoszenia celnego dokonanego pisemnie. Przewiduje on, że zgłoszenie celne powinno zostać sporządzone na przewidzianym w tym celu, podpisanym oficjalnym formularzu i że powinno ono zawierać wszystkie dane konieczne do zastosowania przepisów regulujących procedurę celną, w której zgłoszone zostały towary, jako że wszystkie dokumenty, których przedstawienie jest konieczne dla umożliwienia zastosowania przepisów regulujących ową procedurę celną, powinny zostać załączone do zgłoszenia. W celu zastosowania

preferencji taryfowych ze względu na pochodzenie przywiezionych produktów importer powinien, w zastosowaniu art. 62 WKC w związku z art. 84 rozporządzenia nr 2454/93, załączyć do swej deklaracji celnej prawidłowe świadectwo pochodzenia na „formularzu A”.

62 W związku z tym uchybienie regułom dotyczącym pochodzenia przywiezionych produktów skutkuje naruszeniem przepisów dotyczących zgłoszenia celnego.

63 W konsekwencji należy oddalić argumentację Królestwa Hiszpanii, wedle której wskazanie w przedstawieniu zastrzeżeń braku poszanowania reguł pochodzenia nie jest wystarczające, gdyż chodzi o warunek, od którego zależy wszczęcie procedury umorzenia należności celnych przywozowych. O ile bowiem okoliczność, że świadectwa pochodzenia nie zostały prawidłowo wystawione przez władze Salwadoru, stanowi powód, dla którego hiszpańskie organy celne wszczęły procedury retrospektywnego pokrycia wskutek sprawozdań OLAF-u, o tyle wskazano również brak poszanowania przez płatnika przepisów dotyczących pochodzenia produktów i przepisów dotyczących zgłoszenia celnego.

64 Ponadto, jakkolwiek Komisja poruszyła kwestię dokumentów, które mogły zostać załączone do przedstawienia zastrzeżeń i na których oparła ona owe zastrzeżenia, należy stwierdzić, że Królestwo Hiszpanii nie zarzuciło jej braku przedstawienia dokumentów, które były konieczne dla celów zapewnienia ochrony praw obrony płatnika. Jednocześnie w replice Królestwo Hiszpanii ograniczyło się do stwierdzenia, że Komisja może oprzeć swe zastrzeżenia na dokumentach załączonych do przedstawienia zastrzeżeń, jednak nie może uzasadnić rzeczonych zastrzeżeń wyłącznie poprzez owe dokumenty.

65 Z powyższego wynika, że zarzut pierwszy skargi należy w każdym razie odrzucić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia art. 220 ust. 2 lit. b) WKC

66 Królestwo Hiszpanii podnosi tytułem głównym, że błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty przez płatnika, oraz tytułem pomocniczym, że płatnik wykazał się starannością oraz dochował przepisów dotyczących wartości celnej. Jakkolwiek Królestwo Hiszpanii przedstawia na poparcie zarzutu drugiego argumentację w trzech częściach, co odpowiada warunkom ustanowionym w art. 220 ust. 2 lit. b) WKC dla odstąpienia od pokrycia retrospektywnego, jednocześnie podważa ono kumulacyjny charakter owych trzech warunków.

67 Na wstępie należy rozpatrzyć dopuszczalność zarzutu przedstawionego w replice.

W przedmiocie dopuszczalności zarzutu dotyczącego poprzedniego wniosku o umorzenie należności celnych przywozowych przedstawionego przez płatnika

68 W replice Królestwo Hiszpanii podnosi, że o ile Komisja zdaje się podnosić kwestie dotyczące sprawy REM 01/11, o tyle umorzenie będące przedmiotem tej sprawy należy uznać za udzielone w zakresie, w jakim warunki zwrotu przewidziane w art. 871 ust. 6 tiret pierwsze lub piąte rozporządzenia nr 2454/93 nie zostały spełnione. Zwrot został dokonany przed wydaniem zaskarżonej decyzji ze względu na upływ terminów, jako że żaden dokument dotyczący tej sprawy nie wskazywał na zmianę okoliczności lub oceny prawnej bądź rozbieżność co do przedstawienia okoliczności faktycznych.

69 W duplice Komisja stwierdza, że argument dotyczący dalszej sprawy dotyczącej umorzenia należności celnych należy uznać za niedopuszczalny, ponieważ chodzi o argument podniesiony ze zwłoką.

70 Na rozprawie, w odpowiedzi na pytanie Sądu, Królestwo Hiszpanii sprecyzowało, w zakresie dotyczącym podniesionych w replice twierdzeń odnoszących się do sprawy REM 01/11, że nie chodziło o nowy zarzut, lecz że ograniczyło się ono do udzielenia odpowiedzi na twierdzenia Komisji.

71 W każdym razie z przepisów art. 76 lit. d) w związku z art. 84 ust. 1 regulaminu postępowania przed Sądem wynika, że pismo wszczynające postępowanie musi wskazywać przedmiot sporu, a także zwięzłe omówienie podnoszonych zarzutów, i że nie można podnosić nowych zarzutów lub argumentów w toku postępowania, chyba że opierają się one na okolicznościach prawnych lub faktycznych ujawnionych dopiero po wszczęciu tego postępowania (zob. podobnie wyrok z dnia 15 lipca 2015 r., Dennekamp/Parlement, T-115/13, EU:T:2015:497, pkt 80).

72 Tymczasem nawet gdyby przyjąć, że to w reakcji na niektóre stwierdzenia Komisji Królestwo Hiszpanii podniosło w replice, iż w niniejszej sprawie należało umorzyć sporne należności celne przywozowe ze względu na upływ terminów dla celów przyjęcia przez Komisję decyzji na podstawie wniosku o umorzenie przedstawionego przez płatnika w dniu 1 lipca 2011 r., to jednak chodzi o zarzut, który nie został przedstawiony w skardze, pomimo że opiera się ona na okolicznościach prawnych i faktycznych, które były już znane Królestwu Hiszpanii podczas składania wskazanej skargi, ponieważ jest bezsporne, że władze hiszpańskie przekazały Komisji ów wniosek, a także wycofanie wniosku o umorzenie należności celnych płatnika, oraz że zostały one poinformowane o fakcie, iż Komisja uznała, że owa sprawa nie została wszczęta.

73 W konsekwencji należy stwierdzić, że ów zarzut podniesiony po raz pierwszy w replice, a więc z opóźnieniem, jest niedopuszczalny.

W przedmiocie kumulatywnego charakteru warunków przewidzianych w art. 220 ust. 2 lit. b) WKC

74 W ramach zarzutu dotyczącego braku możliwości wykrycia błędu Królestwo Hiszpanii podnosi, że zgodnie z art. 220 ust. 2 lit. b) WKC władze państwa wywozu są odpowiedzialne za błędy popełnione przy wydawaniu świadectw pochodzenia i za kontrolę warunków stosowania procedur preferencji, jeżeli błąd nastąpił po prawidłowym przedstawieniu faktów przez eksportera lub po przedstawieniu nieprawidłowym, a wówczas pod warunkiem, że owe władze wiedziały lub powinny były wiedzieć, iż świadectwo było nieprawidłowe. Uważa ono, mając na uwadze wnioski zaskarżonej decyzji w przedmiocie zaistnienia błędu władz Salwadoru i żądania o przekazanie dodatkowych informacji skierowane do władz hiszpańskich, że eksporter nie przedstawił faktów w sposób nieprawidłowy ani nie wprowadził owych władz w błąd, gdyż przedstawił wszystkie informacje, którymi dysponował, w szczególności dowody pochodzenia surowca i listy załogi statków. W związku z tym jego zdaniem należy uznać, że błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty.

75 Zasadniczo Królestwo Hiszpanii twierdzi, że gdy błąd popełniony przez organy celne kraju wywozu nie wynika z nieprawidłowego przedstawienia okoliczności faktycznych przez eksportera, bądź gdy nawet ma to miejsce, a organy wiedziały lub powinny były wiedzieć, że przedstawione świadectwa były nieprawidłowe, brak jest możliwości wykrycia przez dłużnika popełnionego błędu, jako że spełnione są warunki dotyczące błędu. Opiera się ono również na przepisach dotyczących towarów korzystających ze statusu preferencyjnego zawartych w art. 220 ust. 2 lit. b) WKC, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r. (Dz.U. 2000, L 311, s. 17), który dokonuje kwalifikacji szczegółowych reguł mających zastosowanie w ramach systemów preferencji, wedle których stwierdzenie zaistnienia błędu popełnionego w oparciu o prawidłowe informacje eksportera skutkuje tym, że ów błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty.

76 Królestwo Hiszpanii dochodzi na podstawie tej argumentacji do wniosku, że ponieważ Komisja nie stwierdziła w zaskarżonej decyzji, iż błąd wynikał z nieprawidłowego przedstawienia okoliczności faktycznych przez eksportera lub iż władze Salwadoru wiedziały lub powinny były wiedzieć, że przedstawione świadectwa były nieprawidłowe, odniesienia do warunków dotyczących dobrej wiary i przepisów dotyczących zgłoszenia celnego były nieprawidłowe.

77 Komisja podnosi, że zarzut Królestwa Hiszpanii jest bezzasadny, ponieważ okoliczność, iż spełniony jest jeden z trzech warunków, nie oznacza, że spełnione są dwa pozostałe warunki. Komisja udzieliła również przed Sądem w sposób szczegółowy odpowiedzi w kwestii tego, czy błąd popełniony przez władze Salwadoru mógł zostać w racjonalny sposób wykryty w zależności od rodzaju błędu popełnionego przez owe władze.

78 Celem rozpatrzenia zarzutu podniesionego przez Królestwo Hiszpanii z jednej strony należy określić, czy brak możliwości wykrycia błędu przez władze kraju wywozu w zakresie świadectw pochodzenia wynika automatycznie, w zastosowaniu art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC, z okoliczności, w jakich ów błąd został popełniony, a z drugiej strony należy stwierdzić, czy w sytuacji, w której ów błąd należy uznać za niemożliwy do wykrycia przez płatnika, inne warunki zastosowania tego artykułu powinny zostać uznane z tego względu za spełnione.

W przedmiocie braku możliwości wykrycia błędu

79 Trybunał orzekł, że celem następczej weryfikacji jest sprawdzenie prawidłowości pochodzenia wskazanego w uprzednio wydanym świadectwie pochodzenia – „formularzu A” lub EUR.1 (zob. podobnie, w zakresie dotyczącym świadectw EUR.1, wyroki: z dnia 9 marca 2006 r., Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, pkt 32; z dnia 15 grudnia 2011 r., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, pkt 43; w zakresie dotyczącym świadectwa pochodzenia na „formularzu A” wyrok z dnia 8 listopada 2012 r., Lagura Vermögensverwaltung, C-438/11, EU:C:2012:703, pkt 17).

80 Tymczasem gdy weryfikacja następcza nie pozwala na potwierdzenie pochodzenia towarów wskazanego w świadectwie pochodzenia – „formularzu A” lub EUR.1 – należy stwierdzić, że ich pochodzenie jest nieznane i że wobec tego owo świadectwo pochodzenia i preferencyjne stawki celne zostały zastosowane bezzasadnie (zob. podobnie wyroki: z dnia 9 marca 2006 r., Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, pkt 34; z dnia 15 grudnia 2011 r., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, pkt 44; z dnia 8 listopada 2012 r., Lagura Vermögensverwaltung, C-438/11, EU:C:2012:703, pkt 18).

81 W związku z powyższym, jeżeli organy państwa wywozu wydały nieprawidłowe świadectwa pochodzenia – „formularze A” lub EUR.1 – to na mocy wskazanego art. 220 ust. 2 lit. b) akapity drugi i trzeci WKC wydanie to należy uważać za błąd popełniony przez rzeczone organy, chyba że okaże się, iż świadectwa te zostały wydane na podstawie niewłaściwego przedstawienia faktów przez eksportera. Jeśli wskazane świadectwa zostały oparte na fałszywych deklaracjach eksportera, powinno nastąpić retrospektywne pokrycie należności celnych przywozowych, z wyjątkiem przypadku, gdy w szczególności jest oczywiste, że organy wydające takie świadectwa wiedziały lub powinny były wiedzieć, iż towary nie spełniają warunków wymaganych do korzystania z preferencyjnego traktowania (zob. podobnie wyroki: z dnia 15 grudnia 2011 r., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, pkt 48; z dnia 8 listopada 2012 r., Lagura Vermögensverwaltung, C-438/11, EU:C:2012:703, pkt 19).

82 To w świetle powyższych stwierdzeń należy ustalić, czy błędy popełnione przez władze Salwadoru były możliwe do wykrycia przez płatnika.

83 Opierając się na art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC, zmieniony rozporządzeniem nr 2700/2000, Królestwo Hiszpanii uważa, że ponieważ Komisja przyznaje zaistnienie błędu właściwych władz, brak możliwości wykrycia owego błędu wynika bezpośrednio z tego przepisu.

84 Komisja ograniczyła się w duplice do wskazania w sposób szczegółowy, że warunki przewidziane w art. 220 ust. 2 lit. b) akapit pierwszy WKC powinny zostać spełnione kumulatywnie, aby można było zdecydować o odstąpieniu od retrospektywnego pobrania należności celnych przywozowych, biorąc pod uwagę zasadę uzasadnionych oczekiwań i zasadę ścisłej wykładni odstępstw od ogólnych zasad zapłaty długu celnego.

85 Tymczasem w ramach swej argumentacji Królestwo Hiszpanii zmierza do tego, by Sąd określił przepisy art. 220 ust. 2 lit. b) WKC, jakie mają zastosowanie w niniejszej sprawie, i warunki przewidziane przez owe przepisy, aby zaakceptowany został wniosek o odstąpienie od retrospektywnego pokrycia należności.

86 Artykuł 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC przewiduje, że błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty w rozumieniu akapitu pierwszego wówczas, gdy wydanie nieprawidłowego świadectwa przez władze państwa trzeciego było wykonywane w ramach procedury, w której preferencyjny status towaru jest ustalany na podstawie systemu współpracy administracyjnej z udziałem tych władz. Jednakże art. 220 ust. 2 lit. b) akapit trzeci stanowi, że wydanie nieprawidłowego świadectwa nie stanowi błędu, jeżeli świadectwo zostało wystawione na podstawie niewłaściwego przedstawienia faktów przez eksportera, z wyjątkiem przypadku, gdy w szczególności jest oczywiste, że organy wydające świadectwo wiedziały lub powinny były wiedzieć, iż towary nie spełniają warunków wymaganych do korzystania z preferencji.

87 Należy w związku z tym na wstępie określić na podstawie zaskarżonej decyzji okoliczności, w jakich błąd został popełniony przez władze Salwadoru, przed wskazaniem skutków tego rodzaju błędu dla celów zastosowania art. 220 ust. 2 lit. b) tiret drugie i trzecie WKC.

88 Należy, po pierwsze, przypomnieć, że Komisja stwierdziła, iż w celu skorzystania z planu ogólnych preferencji taryfowych znaczne ilości tuńczyka zostały przywiezione do Salwadoru w ramach świadectw pochodzenia na „formularzach A", które zostały wydane nieprawidłowo, przy czym wszystkie nieprawidłowości owych świadectw stanowiły uchybienia regułom pochodzenia, w szczególności w związku z błędnym użyciem świadectw EUR.1 (motywy 6–9 zaskarżonej decyzji). Komisja wywiodła z powyższego wniosek, że przywozy spornego tuńczyka nie powinny były zostać objęte preferencyjną stawką należności celnych przewidzianą w planie ogólnych preferencji taryfowych (motyw 10 zaskarżonej decyzji).

89 W motywie 28 zaskarżonej decyzji Komisja uznała, mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, że władze Salwadoru dopuściły się błędu, wystawiając w sposób nieprawidłowy świadectwa pochodzenia na „formularzach A" z naruszeniem właściwych artykułów rozporządzenia nr 2454/93.

90 Po stwierdzeniu, że sama nie dopuściła się żadnego błędu przy dostarczaniu egzemplarzy pieczęci władzom Salwadoru (motywy 30–32 zaskarżonej decyzji), Komisja zbadała, czy błąd popełniony przez owe władze mógł zostać w racjonalny sposób wykryty przez płatnika (motywy 29 i 33–39 zaskarżonej decyzji), a następnie – czy działał on w dobrej wierze (motywy 40–47 zaskarżonej decyzji).

91 Należy stwierdzić, że w zaskarżonej decyzji Komisja w żaden sposób nie stwierdziła, jakoby nieprawidłowe świadectwa zostały wystawione na podstawie nieprawidłowego przedstawienia faktów przez eksportera, ani, a fortiori, jakoby władze Salwadoru wiedziały lub powinny były wiedzieć, że towary nie spełniały warunków wymaganych dla celów skorzystania z preferencji taryfowych, w sprzeczności z przepisem art. 220 ust. 2 lit. b) akapit trzeci WKC.

92 Po drugie, w związku z tym konieczne jest stwierdzenie, czy płatnik może skorzystać z reguły określonej w art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC, z którego wynika, że uznaje się, iż błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty w rozumieniu akapitu pierwszego wówczas, gdy wydanie nieprawidłowego świadectwa przez władze państwa trzeciego jest wykonywane w ramach procedury, w której preferencyjny status towaru jest ustalany na podstawie systemu współpracy administracyjnej

z udziałem tych władz. Reguła ta jest zatem związana z art. 220 ust. 2 lit. b) akapit pierwszy WKC, stanowiąc, że w szczególnym przypadku wydania nieprawidłowego świadectwa pochodzenia istnieje domniemanie prawne możliwości wykrycia błędu.

93 Na wstępie, z motywów 7–9 i 35–38 zaskarżonej decyzji wynika, że nieprawidłowości wykryte przez Komisję przy wydawaniu świadectw pochodzenia na „formularzu A” dotyczyły reguł pochodzenia towarów przywiezionych do Unii.

94 Następnie, wydanie nieprawidłowych świadectw pochodzenia na „formularzu A” zostało dokonane w zastosowaniu planu ogólnych preferencji taryfowych przewidzianego w czasie zaistnienia okoliczności faktycznych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 980/2005 z dnia 27 czerwca 2005 r. wprowadzającym plan ogólnych preferencji taryfowych (Dz.U. 2005, L 169, s. 1) oraz w rozporządzeniu Rady (WE) nr 732/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. wprowadzającym ogólny system preferencji taryfowych na okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. oraz zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 552/97, (WE) nr 1933/2006 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 1100/2006 i (WE) nr 964/2007 (Dz.U. 2008, L 211, s. 1).

95 Z art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 980/2005 i art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 732/2008 wynika, że dla celów rozwiązań, o których mowa w art. 1 ust. 2 tych rozporządzeń, a mianowicie rozwiązań, w ramach których stosowane są preferencje taryfowe, reguły dotyczące metody współpracy administracyjnej zostały ustanowione w rozporządzeniu nr 2454/93.

96 W wersji wynikającej z rozporządzenia Komisji (WE) nr 883/2005 z dnia 10 czerwca 2005 r. zmieniającego rozporządzenie nr 2454/93 (Dz.U. 2005, L 148, s. 1), mającego zastosowanie do okoliczności faktycznych w niniejszej sprawie, art. 81 rozporządzenia nr 2454/93 stanowi, że zasadniczo produkty pochodzące są dopuszczalne do przywozu do Unii przy zastosowaniu przewidzianych w nim preferencji taryfowych, o ile były przewożone bezpośrednio, po przedstawieniu świadectwa pochodzenia na „formularzu A”, wystawionego przez organy celne lub przez inne właściwe organy rządowe kraju korzystającego z preferencji. Artykuł 83 tego rozporządzenia przewiduje, że ponieważ świadectwo pochodzenia na „formularzu A” stanowi dokumentację dowodową uzasadniającą stosowanie przepisów dotyczących preferencji taryfowych określonych w tym rozporządzeniu, do właściwych organów rządowych kraju wywozu należy przyjęcie wszelkich przepisów niezbędnych do weryfikacji pochodzenia produktów i kontroli pozostałych deklaracji umieszczonych na tym świadectwie.

97 Artykuły 93–95 rozporządzenia nr 2454/93 dotyczą metod współpracy administracyjnej pomiędzy państwami będącymi beneficjentami planu ogólnych preferencji taryfowych a Komisją. Jedną z tych metod jest następcza weryfikacja świadectw pochodzenia na „formularzu A” mająca zastosowanie w każdym przypadku, gdy organy celne Unii mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności owych świadectw, pochodzenia danych produktów lub spełniania innych wymogów przewidzianych w sekcji rozporządzenia dotyczącej planu ogólnych preferencji taryfowych. Organy kraju wywozu powinny przeprowadzić tę weryfikację i w terminie sześciu miesięcy powiadomić o jej wynikach organy celne Unii (art. 94 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 2454/93). Ponadto art. 94 ust. 6 rozporządzenia nr 2454/93 przewiduje, że w przypadku gdy procedura weryfikacji lub wszelkie inne dostępne informacje wskazują, iż naruszone zostały postanowienia sekcji dotyczącej planu ogólnych preferencji taryfowych, kraj wywozu, z własnej inicjatywy lub na wniosek Unii, przeprowadza właściwe dochodzenie lub doprowadza do wszczęcia takiego dochodzenia, które należy podjąć z zachowaniem właściwej pilności w celu stwierdzenia takich naruszeń i zapobieżenia im, przy czym Unia może wziąć udział w takich dochodzeniach. Wreszcie, art. 94 ust. 7 rozporządzenia nr 2454/93 przewiduje, że kopie świadectw pochodzenia na „formularzu A” są przechowywane przez okres co najmniej trzech lat przez organy rządowe kraju wywozu.

98 W związku z tym z przepisów rozporządzenia nr 980/2005 i nr 732/2008 w związku z przepisami rozporządzenia nr 2454/93 w wersji wynikającej z rozporządzenia nr 883/2005 wynika, że status preferencyjny omawianych produktów został określony na podstawie systemu współpracy administracyjnej z udziałem organów państwa trzeciego, a mianowicie organów Salwadoru.

99 W związku z tym w zastosowaniu art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC błąd popełniony przez władze Salwadoru przy wydawaniu świadectw pochodzenia na „formularzu A" stanowił błąd uznany za niemożliwy do wykrycia w racjonalny sposób w rozumieniu akapitu pierwszego tego przepisu.

100 W tych okolicznościach należy kontynuować podjęty tok rozumowania w celu określenia, czy pozostałe warunki stosowania art. 220 ust. 2 lit. b) WKC muszą zostać w niniejszej sprawie spełnione, czy też, jak podniosło Królestwo Hiszpanii, nie jest to konieczne w braku stwierdzenia przez Komisję w zaskarżonej decyzji, że błąd był związany z nieprawidłowym przedstawieniem okoliczności faktycznych przez eksportera lub że władze Salwadoru wiedziały lub powinny były wiedzieć, iż przedstawione świadectwa były nieprawidłowe.

W przedmiocie obowiązku spełnienia pozostałych warunków stosowania art. 220 ust. 2 lit. b) WKC

101 Zdaniem Królestwa Hiszpanii odniesienia uczynione przez Komisję do warunków dotyczących dobrej wiary i regulacji dotyczącej zgłoszenia celnego są nieprawidłowe, ponieważ w zaskarżonej decyzji Komisja nie stwierdziła, że błąd popełniony przez władze Salwadoru wynikał z nieprawidłowego przedstawienia okoliczności faktycznych przez eksportera.

102 Komisja stwierdza zasadniczo, że aby dług celny nie został pobrany retrospektywnie, powinny zostać spełnione trzy warunki zastosowania art. 220 ust. 2 lit. b) akapit pierwszy WKC, i że słusznie zbadała ona, czy płatnik działał w dobrej wierze i czy przestrzegał przepisów dotyczących zgłoszenia celnego. Ponadto, w zakresie dotyczącym warunku dobrej wiary, Komisja jest zdania, że art. 220 ust. 2 lit. b) akapit czwarty WKC, wprowadzony rozporządzeniem nr 2700/2000, ma zastosowanie do sytuacji płatnika i sprzeciwia się powoływaniu się przez płatnika na dobrą wiarę, jeśli nie działał on z należytą starannością.

103 W celu rozpatrzenia argumentacji Królestwa Hiszpanii należy ustalić szczegółowo, czy rozporządzenie nr 2700/2000 wprowadziło szczególną regulację dotyczącą wniosków o odstąpienie od retrospektywnego pobrania w przypadku zastosowania preferencyjnego statusu przywiezionych towarów.

104 Z pkt 92–99 powyżej wynika już, że zgodnie z art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC, gdy preferencyjny status towaru jest ustalany na podstawie systemu współpracy administracyjnej z udziałem władz państwa trzeciego, należy uznać, że wydanie nieprawidłowego świadectwa stanowi błąd, który nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty w rozumieniu akapitu pierwszego, w związku z czym tego rodzaju reguła stanowi sytuację szczególną, ponieważ przewiduje ona jako podstawę oceny domniemanie prawne, które należy uwzględnić przy ocenie spornych warunków kumulatywnych (zob. pkt 47 powyżej).

105 Należy ponadto stwierdzić, że rozporządzenie nr 2700/2000 – na którym opiera się w szczególności Królestwo Hiszpanii, by stwierdzić, że wprowadziło regulację szczególną dla celów zaksięgowania retrospektywnego należności celnych przywozowych w ramach systemów preferencji – uzupełniło art. 220 ust. 2 lit. b) WKC, dodając do akapitu pierwszego cztery inne akapity, które dotyczą systemów preferencji (zob. podobnie wyrok z dnia 9 marca 2006 r., Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, pkt 3, 4). Ponadto ów nowy tekst wzmacnia ochronę uzasadnionych oczekiwań zainteresowanych podmiotów gospodarczych w przypadku błędu organów celnych w zakresie preferencyjnego statusu towarów pochodzących z państw trzecich (wyrok z dnia 9 marca 2006 r., Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, pkt 25), doprecyzowując ten przepis dla

poszczególnych przypadków preferencyjnego traktowania towarów z państw trzecich (zob. podobnie opinia rzecznik generalnej J. Kokott w sprawie Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2005:527, pkt 29).

106 Z powyższych rozważań wstępnych wynika zatem, że art. 220 ust. 2 lit. b) akapity od drugiego do piątego WKC ustanawiają regulację szczególną, w świetle której brak jest retrospektywnego zaksięgowania należności celnych przywozowych, gdy status preferencyjny towaru został ustalony na podstawie systemu współpracy administracyjnej z udziałem władz państwa trzeciego. Wbrew twierdzeniom Komisji badanie wniosku o odstąpienie od retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych powinno zostać wykonane w świetle art. 220 ust. 2 lit. b) akapity od drugiego do piątego WKC.

107 Jednakże badanie wniosku o odstąpienie od retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych powinno również zostać dokonane przy uwzględnieniu przepisu art. 220 ust. 2 lit. b) akapit pierwszy WKC, a zatem warunków kumulatywnych, które zawiera i które powinny zostać spełnione wraz z warunkiem dotyczącym możliwości wykrycia w sposób racjonalny błędu popełnionego przez właściwe władze (zob. pkt 92–99 powyżej), a polegających na tym, że płatnik działał w dobrej wierze i dochował wszystkich przepisów przewidzianych w obowiązujących regulacjach (zob. podobnie postanowienie z dnia 1 października 2009 r., Agrar-Invest-Tatschl/Komisja, C-552/08 P, EU:C:2009:605, pkt 52, 55, 56; wyrok z dnia 15 grudnia 2011 r., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, pkt 47).

108 Po pierwsze, w zakresie dotyczącym warunku dotyczącego dobrej wiary płatnika z art. 220 ust. 2 lit. b) akapit czwarty WKC wynika, że płatnik może powołać się na dobrą wiarę, jeżeli może udowodnić, że w okresie przedmiotowych operacji handlowych zachował należytą staranność, aby upewnić się, czy spełnione zostały wszystkie warunki korzystania z preferencji (wyrok z dnia 16 grudnia 2010 r., HIT Trading i Berkman Forwarding/Komisja, T-191/09, niepublikowany, EU:T:2010:535, pkt 53).

109 W związku z tym Królestwo Hiszpanii błędnie podniosło, że Komisja nieprawidłowo odniosła się do warunku dobrej wiary przed stwierdzeniem, czy należało dokonywać retrospektywnego pokrycia podlegających zapłacie należności celnych przywozowych w zastosowaniu art. 220 ust. 2 lit. b) WKC w wersji wynikającej z rozporządzenia nr 2700/2000.

110 Należy ponadto przypomnieć, że warunek dobrej wiary podmiotu gospodarczego i warunek braku wiedzy o błędzie popełnionym przez organy celne pozostają ze sobą w pewnym związku. Kwestia, czy podmiot gospodarczy działał w dobrej wierze, prowadzi bowiem do konieczności ustalenia, czy nie mógł on w sposób racjonalny wykryć błędu popełnionego przez właściwe władze (zob. analogicznie wyrok z dnia 14 maja 1996 r., Faroea Seafood i in., C-153/94 i C-204/94, EU:C:1996:198, pkt 83, 98–102; z dnia 18 października 2007 r., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, pkt 30; z dnia 15 grudnia 2011 r., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, pkt 47).

111 W niniejszej sprawie należy dokonać oceny sposobu, w jaki należy ująć warunek dobrej wiary podmiotu gospodarczego dla celów zastosowania art. 220 ust. 2 lit. b) akapity od pierwszego do czwartego WKC, w kontekście prawnym wynikającym z przyjęcia rozporządzenia nr 2700/2000, a więc w dziedzinie systemów preferencji. Konieczne jest uwzględnienie wyjaśnień, jakie mogą wynikać z uzasadnienia owego rozporządzenia, procedury, w jakiej zostało ono przyjęte, i orzecznictwa.

112 W pierwszej kolejności, w zakresie dotyczącym uzasadnienia rozporządzenia nr 2700/2000, z motywu 11 tego rozporządzenia wynika, że w odniesieniu do regulacji preferencyjnych należy zdefiniować pojęcia błędu organów celnych i dobrej wiary płatnika. Po wskazaniach w kwestii błędu władz państwa trzeciego w motywie tym stwierdzono w sposób ogólny, że płatnik może powołać się na swoją dobrą wiarę, jeżeli może udowodnić, iż zachował należytą staranność, chyba że w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* została opublikowana opinia wyrażająca uzasadnione wątpliwości. Motyw ten należy interpretować w ten sposób, że stanowi on wskazanie, iż dobrą wiarę płatnika

należy zbadać wówczas, gdy błąd popełniony przez władze państwa trzeciego doprowadził do wystawienia nieprawidłowego świadectwa, niezależnie od przyczyn tego błędu, a więc od tego, czy popełniły go owe władze, czy też został on spowodowany nieprawidłowym przedstawieniem okoliczności faktycznych przez eksportera.

113 W drugiej kolejności, co się tyczy samej procedury przyjęcia rozporządzenia nr 2700/2000, po pierwsze, należy wskazać, że zmiana art. 220 ust. 2 lit. b) WKC nie była przewidziana w propozycji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie nr 2913/92 (Dz.U. 1998, C 228, s. 8).

114 Po opinii przedstawionej przy pierwszym czytaniu w Parlamencie Europejskim, w ramach którego zaproponowano dodanie tiret drugiego i trzeciego do art. 220 ust. 2 lit. b) WKC, Komisja przedstawiła zmodyfikowaną propozycję rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie nr 2913/92 (Dz.U. 2000, C 248, s. 1).

115 Ponadto ze sprawozdania z 2248. sesji Rady Unii Europejskiej, „Rynek wewnętrzny", przeprowadzonej w Brukseli (Belgia) w dniu 16 marca 2000 r., podczas której osiągnięto kompromis polityczny w przedmiocie propozycji zmiany WKC, wynika, że propozycja ta przewidywała precyzyjne zdefiniowanie pojęć „błędu administracyjnego" oraz „dobrej wiary importera" w zakresie dotyczącym transakcji obejmujących towary będące przedmiotem preferencji na podstawie nieprawidłowych świadectw wydanych przez władze państwa trzeciego.

116 Wspólne stanowisko (WE) nr 31/2000 z dnia 25 maja 2000 r. przyjęte przez Radę zgodnie z procedurą wskazaną w art. 251 WE w celu ustanowienia rozporządzenia Rady (WE) zmieniającego WKC (Dz.U. 2000, C 208, s. 1) zawiera motywy i przepisy, które zostaną definitywnie przyjęte w formie rozporządzenia nr 2700/2000.

117 Po drugie, w komunikacie prasowym IP/2000/1123, sporządzonym w dniu 5 października 2000 r., członek Komisji odpowiedzialny za rynek wewnętrzny wskazał, że sporna modyfikacja wprowadza nową definicję ochrony dobrej wiary podmiotów gospodarczych dokonujących przywozów towarów w ramach systemów preferencji, gdy świadectwa pochodzenia okazują się nieprawidłowe, oraz że importerzy wiedzieli w związku z tym, iż nie zostaną automatycznie zwolnieni z odpowiedzialności, jeżeli eksporterzy z państwa trzeciego przedstawili na przykład błędne świadectwa pochodzenia.

118 W związku z tym z procedury stanowienia rozporządzenia nr 2700/2000 wynika w sposób jasny, że art. 220 ust. 2 lit. b) akapit czwarty WKC, dotyczący dobrej wiary płatnika, ma zastosowanie, gdy nieprawidłowe świadectwa umożliwiające skorzystanie z preferencji zostały wydane przez władze państwa trzeciego, co potwierdza wniosek zawarty w pkt 112 in fine powyżej.

119 Po trzecie, należy wskazać, iż Trybunał orzekł, że w świetle motywu 11 rozporządzenia nr 2700/2000 zmiana art. 220 ust. 2 lit. b) WKC miała na celu zdefiniowanie w poszczególnych przypadkach uzgodnień preferencyjnych pojęć „błędu organów celnych" i „dobrej wiary podmiotu odpowiedzialnego za uiszczenie należności celnych" i że w związku z tym, nie dokonując zmian co do meritum, przepis ten ma na celu wyjaśnienie powyżej wskazanych pojęć, które występowały już w pierwotnej wersji tegoż art. 220 i zostały sprecyzowane w orzecznictwie Trybunału (zob. wyrok z dnia 9 marca 2006 r., Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo). W konsekwencji sąd Unii stwierdził, że art. 220 ust. 2 lit. b) WKC ma zasadniczo charakter interpretacyjny (wyrok z dnia 9 marca 2006 r., Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, pkt 23).

120 Trybunał przyjął zatem rozumowanie zawarte w opinii rzecznik generalnej J. Kokott w sprawie Beemsterboer Coldstore Services (C-293/04, EU:C:2005:527, pkt 29, 32), wedle której z jednej strony nowy tekst art. 220 ust. 2 lit. b) WKC miał na celu nie zmianę, lecz zwykłe wyjaśnienie w poszczególnych przypadkach preferencji w zakresie towarów pochodzących z państw trzecich, gdyż

prawodawca Unii uznał w tych ramach za konieczne zdefiniowanie bardziej szczegółowo pojęć „błędu organów celnych” i „dobrej wiary podmiotu odpowiedzialnego za uiszczenie należności celnych”, a z drugiej strony nowe brzmienie tego przepisu służyło po prostu kodyfikacji i sprecyzowaniu sytuacji prawnej obowiązującej uprzednio, konkretnie w przypadku błędów organów celnych w zakresie statusu preferencyjnego towarów pochodzących z państw trzecich.

121 W tych okolicznościach poprzednie orzecznictwo w dziedzinie retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych ma w dalszym ciągu zastosowanie. Jak wskazano w pkt 110 powyżej, z powyższego wynika, że warunek dobrej wiary podmiotu gospodarczego oraz warunek braku wiedzy o błędzie popełnionym przez organy celne są w pewnym stopniu ze sobą związane, bowiem kwestia, czy podmiot gospodarczy działał w dobrej wierze, prowadzi do konieczności ustalenia, czy nie mógł on w sposób racjonalny wykryć błędu popełnionego przez właściwe władze.

122 Następnie, niezależnie od faktu, że z art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC wynika, że należy uznać, iż błąd popełniony przez władze państwa trzeciego przy wydaniu nieprawidłowego świadectwa stanowi błąd, który nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty w rozumieniu akapitu pierwszego (zob. pkt 99 powyżej), należy również uwzględnić okoliczność, że warunek dobrej wiary podmiotu gospodarczego i warunek braku wiedzy o błędzie popełnionym przez organy celne są w pewnym stopniu ze sobą związane (zob. pkt 121 powyżej), co skutkuje tym, że w każdym razie należy je rozpatrywać w świetle konkretnych okoliczności danej sprawy, przy uwzględnieniu domniemania prawnego przewidzianego w akapicie drugim omawianego przepisu.

123 Interpretacja ta zapewnia również skuteczność (effet utile) art. 220 ust. 2 lit. b) akapit czwarty WKC, ponieważ dobra wiara płatnika może zostać powołana w warunkach wskazanych w owym przepisie i zbadana przez Komisję w każdym konkretnym przypadku i przy uwzględnieniu całości okoliczności faktycznych sprawy, nawet jeśli należy uznać, że błąd nie mógł zostać w sposób racjonalny wykryty przez płatnika.

124 Następnie, co się tyczy warunku dotyczącego poszanowania obowiązujących przepisów w zakresie zgłoszenia celnego, należy stwierdzić, że nowe przepisy wprowadzone do art. 220 ust. 2 lit. b) WKC rozporządzeniem nr 2700/2000 nie wspominają o tym warunku. Należy jednak przypomnieć, że badanie wniosku o odstąpienie od retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych powinno również zostać dokonane przy uwzględnieniu przepisu art. 220 ust. 2 lit. b) akapit pierwszy WKC, a zatem warunków kumulatywnych, które zawiera i które powinny zostać spełnione (zob. pkt 92–99 powyżej), polegających w szczególności na tym, że płatnik działał w dobrej wierze i dochował wszystkich przepisów przewidzianych w obowiązujących regulacjach (zob. podobnie postanowienie z dnia 1 października 2009 r., Agrar-Invest-Tatschl/Komisja, C-552/08 P, EU:C:2009:605, pkt 52, 55, 56; wyrok z dnia 15 grudnia 2011 r., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, pkt 47).

125 W związku z tym warunek dotyczący poszanowania obowiązujących przepisów w zakresie dotyczącym zgłoszenia celnego ma zastosowanie, gdy procedura retrospektywnego pokrycia dotyczy preferencyjnego statusu towaru i gdy władze państwa trzeciego wydały w tym względzie nieprawidłowe świadectwo.

W przedmiocie wykonania pozostałych warunków stosowania art. 220 ust. 2 lit. b) WKC

126 Jak wynika z pkt 123 powyżej, okoliczność, że należy uznać, iż błędu popełnionego przez właściwe władze nie można w sposób racjonalny wykryć, nie sprzeciwia się w żaden sposób temu, by Komisja zbadała, czy płatnik działał w dobrej wierze, zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 121 powyżej, przy uwzględnieniu wszystkich konkretnych okoliczności sprawy.

127 Ponadto warunek dotyczący poszanowania przepisów dotyczących zgłoszenia celnego powinien zostać również zbadany przez Komisję i należy w związku z tym określić, uwzględniając argumenty Królestwa Hiszpanii, czy zaskarżona decyzja nie jest w tym względzie obarczona błędem.

– W przedmiocie aspektów związanych z dobrą wiarą płatnika

128 Tytułem wstępu należy stwierdzić, że przy ocenie kwestii, czy w niniejszej sprawie płatnik działał w dobrej wierze, należy uwzględnić w szczególności dwa aspekty wskazane przez Komisję w zaskarżonej decyzji.

129 Po pierwsze, płatnik należy do grupy, która prowadzi na całym świecie działalność w dziedzinie połowów, przygotowania, produkcji, opakowań i sprzedaży zamrożonych lub konserwowanych rybnych produktów spożywczych (motyw 39 zaskarżonej decyzji).

130 Po drugie, eksporter spornych produktów, który przedstawił informacje, na podstawie których wydano świadectwa pochodzenia na „formularzach A", jest spółką należącą do tej samej grupy co płatnik (motywy 37 i 46 zaskarżonej decyzji), a dwa statki, które używały podwójnej bandery, należały do owej grupy (motyw 43 zaskarżonej decyzji). W tych okolicznościach wedle Komisji nie można przyjąć, jakoby okoliczność, że należy uznać, iż błąd nie mógł zostać w sposób racjonalny wykryty ze względu na zastosowanie art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC, prowadziła do uznania dobrej wiary płatnika.

131 W tym względzie, bardziej szczegółowo, z orzecznictwa wynika, że błąd popełniony przez właściwe władze musi być tego rodzaju, żeby nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty przez działający w dobrej wierze płatnika, mimo jego doświadczenia zawodowego i wykazanej przezeń należytej staranności (zob. podobnie wyrok z dnia 14 listopada 2002 r., Ilumitrónica, C-251/00, EU:C:2002:655, pkt 38).

132 W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że przedstawione przez Komisję w zaskarżonej decyzji dowody dotyczące doświadczenia zawodowego płatnika (zob. pkt 129 powyżej) nie zostały zakwestionowane przez Królestwo Hiszpanii, które, przeciwnie, przyznało, że Komisja słusznie przyjęła w motywie 39 zaskarżonej decyzji, iż płatnik był bardzo doświadczonym podmiotem gospodarczym, i które podniosło jednak, że doświadczenie zawodowe płatnika nie przesądza o braku poszanowania warunków przewidzianych w art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC.

133 Prawdą jest, jak podkreśla Królestwo Hiszpanii, że doświadczenie zawodowe jako takie nie wyklucza dobrej wiary podmiotu gospodarczego lub braku możliwości wykrycia błędu. Należy jednak wskazać, że od doświadczonego profesjonalisty można oczekiwać, iż dochowa on większej dbałości w odniesieniu do aspektów administracyjnych i faktycznych, których ocena należy do zwykłego zakresu jego działalności, w związku z czym może on łatwiej stwierdzić wszelkie odstępstwo od zwykłej i prawidłowej praktyki.

134 W drugiej kolejności należy, w odniesieniu do staranności, przypomnieć, że do podmiotu gospodarczego, który ma w danym zakresie wątpliwości, należy zdobycie informacji i wszelkich możliwych wyjaśnień, tak aby nie naruszyć właściwych przepisów (zob. podobnie wyroki: z dnia 11 listopada 1999 r., Söhl & Söhlke, C-48/98, EU:C:1999:548, pkt 58; z dnia 13 września 2007 r., Common Market Fertilizers/Komisja, C-443/05 P, EU:C:2007:511, pkt 191).

135 Z zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja zbadała warunek staranności podmiotu gospodarczego w świetle różnych aspektów, które zostały wskazane jako stanowiące naruszenie reguł pochodzenia.

136 Po pierwsze, w zakresie dotyczącym warunku składu załogi statków rybackich Komisja stwierdziła, że przy uwzględnieniu charakteru działalności płatnika i jego przynależności do grupy działającej na wielu oceanach, w związku z czym podlegał on różnym przepisom, płatnik nie dochował staranności poprzez brak poszanowania warunków korzystania z preferencji taryfowych przewidzianych w przepisach rozporządzeń nr 980/2005 i nr 732/2008.

137 Po drugie, Komisja stwierdziła, że w niektórych przypadkach eksporter przedstawił zarazem świadectwa pochodzenia niepreferencyjnego wydane przez izby handlowe Hiszpanii i Francji i świadectwa EUR.1, które nie zostały wydane przez organy celne Unii i które były związane z umową AKP, jak również świadectwa EUR.1 wydane przez władze Seszeli i świadectwa na „formularzu A" wydane przez władze Panamy. Uznała ona, że okoliczności te nie pozwoliły na określenie pochodzenia tuńczyka w związku z brakiem koniecznej identyfikowalności, i doszła do wniosku, że płatnik naruszył przepisy dotyczące zgłoszenia celnego i mające zastosowanie reguły pochodzenia.

138 Po trzecie, Komisja stwierdziła, że koncepcje „podwójnego rejestru", „numerów rejestracyjnych" i „podwójnej przynależności państwowej" statków nie są dwuznaczne, lecz zostały jasno zdefiniowane w prawie Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ). Dodała ona, że prawo Unii wymaga w sposób jasny, aby statek rybacki był zarejestrowany w jednym państwie i aby pływał pod banderą jednego państwa dla celów skorzystania z planu ogólnych preferencji taryfowych. Tymczasem Komisja wskazała, że dwa statki, o których mowa, były zarejestrowane na Seszelach i pływały pod banderą tego państwa przez pięć lat, i jednocześnie były zarejestrowane w Salwadorze i pływały pod banderą tego państwa, a mimo to płatnik zgłosił, że spełnione zostały warunki art. 68 ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93 dla celów skorzystania z planu ogólnych preferencji taryfowych.

139 Po czwarte, Komisja wskazała, że informacje, na podstawie których świadectwa pochodzenia na „formularzach A" zostały wydane przez władze Salwadoru, zostały dostarczone przez spółkę zależną grupy płatnika.

140 Komisja wywnioskowała z powyższego, że płatnik nie wykazał stopnia dbałości oczekiwanego od podmiotu gospodarczego w ramach procedury celnej wymaganej dla spornych produktów w świetle wskazanych przez nią okoliczności.

141 W trzeciej kolejności należy rozpatrzyć różne argumenty podniesione przez Królestwo Hiszpanii celem zakwestionowania braku staranności płatnika.

142 Po pierwsze, Królestwo Hiszpanii podnosi na wstępie, że w zaskarżonej decyzji stwierdzono w sposób sprzeczny, iż błąd został popełniony przez władze Salwadoru, przy czym eksporter nie przedstawił okoliczności faktycznych w sposób nieprawidłowy, a płatnik nie dochował staranności w odniesieniu do tych okoliczności.

143 W tym aspekcie należy wskazać, że jest niezaprzeczalne, iż warunek braku możliwości wykrycia błędu popełnionego przez właściwe władze jest w pewnym stopniu związany z kwestią dobrej wiary płatnika, jak stwierdzono w orzecznictwie. Jednakże nie można przyjąć, jakoby okoliczność, że uznaje się, iż błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty – co wynika z zastosowania przepisu art. 220 ust. 2 lit. b) akapit drugi WKC, wprowadzonego rozporządzeniem nr 2700/2000 – skutkowała automatycznie i koniecznie stwierdzeniem dobrej wiary płatnika, i to, a fortiori, w niniejszej sprawie, przy uwzględnieniu okoliczności wskazanych już w pkt 128–130 powyżej. Co się tyczy podniesionej przez Królestwo Hiszpanii sprzeczności pomiędzy stwierdzeniem popełnionego błędu a brakiem nieprawidłowego przedstawienia okoliczności faktycznych przez eksportera, nie przedstawiono żadnego argumentu, by poprzeć tę argumentację, a wnioski te nie wynikają również z orzecznictwa. Podobnie jest w przypadku ewentualnej sprzeczności pomiędzy brakiem nieprawidłowego przedstawienia okoliczności faktycznych przez eksportera a brakiem staranności płatnika w kontekście tych samych okoliczności. W szczególności nie można przyjąć, że dobra wola płatnika wynika bezpośrednio z zachowania eksportera, jako że płatnik nie mógł czerpać korzyści z działania eksportera w sytuacji,

w której wskazania faktyczne przedstawione przez eksportera nie mogły doprowadzić do wydania świadectw pochodzenia na „formularzu A” przez właściwe władze państwa trzeciego, o którym mowa. Należy w związku z tym stwierdzić, że wskazane stwierdzenia Królestwa Hiszpanii należy oceniać w świetle okoliczności, że niektóre błędy popełnione przez organy celne Salwadoru wynikały z uwzględnienia świadectw początkowych, które w sposób oczywisty nie mogły stanowić podstawy do udzielenia preferencji, i z innych poważnych naruszeń obowiązków dotyczących załogi i bandery statków, o których mowa.

144 Argumentację Królestwa Hiszpanii należy zatem odrzucić.

145 Po drugie, z jednej strony Królestwo Hiszpanii uważa, że nieproporcjonalne jest wymaganie, aby płatnik znał skład załogi każdego statku w chwili wykonywania różnych połowów, które były przeprowadzane przy pomocy statków nienależących do grupy Calvo, w związku z czym grupa ta nie mogła wymagać przedstawienia informacji dotyczących składu załogi. Podniosło ono, że płatnik podjął dodatkowe środki bezpieczeństwa, wymagając od swych dostawców zaświadczenia własności świadczącego o dochowaniu reguły składu załogi. Z drugiej strony stwierdziło ono, że złożoność przepisów dotyczących produktów rybołówstwa w odniesieniu do pochodzenia stanowi jeden z istotnych elementów przy ocenie warunków art. 220 ust. 2 lit. b) WKC i że nie budzi ona w niniejszej sprawie wątpliwości.

146 W przedmiocie argumentu pierwszego, dotyczącego nieproporcjonalnego charakteru wymogu polegającego na tym, aby płatnik wiedział o składzie załogi statków wykonujących połowy spornych produktów, należy stwierdzić, że o ile w zaskarżonej decyzji Komisja nakłada na płatnika tego rodzaju wymóg, o tyle w swych pismach skierowanych do Sądu nakłada go ona również na eksportera. W każdym razie należy stwierdzić, że mając na uwadze przynależność płatnika i eksportera do tej samej grupy, brak staranności eksportera w zakresie kontroli warunku dotyczącego składu załogi statków należy również przypisać płatnikowi, w szczególności ze względu na możliwości przekazywania informacji istniejące pomiędzy przedsiębiorstwami należącymi do tej samej grupy. Należy ponadto stwierdzić, że przedstawiając świadectwa własności statków, z których wynika skład załogi i które grupa Calvo pozostawiała właścicielom statków do wypełnienia, Królestwo Hiszpanii wskazuje w rzeczywistości jasną poszlakę na okoliczność, że wymóg znajomości składu załogi przez eksportera lub płatnika nie jest oczywiście nieproporcjonalny i że, przeciwnie, może raczej chodzić o zwyczajną praktykę w sektorze działalności rybołówstwa, w szczególności gdy połowy wykonane przez owe statki są przeznaczone do przywozu do Unii w ramach planu ogólnych preferencji taryfowych. W tych okolicznościach nie można uznać za wykluczone, że eksporter lub płatnik zamierzający skorzystać z planu ogólnych preferencji taryfowych mogą zażądać od dostawców, nawet zewnętrznych wobec grupy Calvo, przedstawienia danych dotyczących składu załogi w ramach ich stosunków umownych, pomimo twierdzeń Królestwa Hiszpanii, wedle których tego rodzaju informacje są trudne do pozyskania ze względu w szczególności na możliwość zmian w załodze w chwili wykonywania każdego połowu w związku z nieregularną obecnością niektórych osób na pokładzie. Ponadto, wbrew twierdzeniom Królestwa Hiszpanii, poszanowanie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych nie może stać na przeszkodzie takiemu podejściu, ponieważ w praktyce istnieje szereg możliwości zażądania i zapisania tego rodzaju danych bez naruszenia wskazanych regulacji, poprzez wniesienie o odpowiednie akceptacje w tym względzie u zainteresowanych osób, w szczególności w przypadku statków zewnętrznych wobec grupy eksportera i płatnika. Jednocześnie przyjęcie w tym względzie twierdzenia Królestwa Hiszpanii uczyniłoby zbędnym wymóg wykazania składu załogi statków w chwili dokonywania połowów, pomimo że jest bezsporne, iż tego rodzaju obowiązek ma w niniejszej sprawie zastosowanie, zgodnie z przepisami obowiązującymi we właściwej dacie.

147 Co się tyczy siedmiu świadectw przedstawionych przez Królestwo Hiszpanii przed Sądem, Komisja podkreśla, że nie wykazują one, jakoby dochowany był warunek dotyczący składu załogi statku, wedle którego 75% załogi powinno składać się z obywateli państw członkowskich Unii lub obywateli państw będących beneficjentami preferencji taryfowych. Należy w tym względzie stwierdzić, jak słusznie podnosi Komisja, że owe świadectwa wskazują jedynie procent członków załogi pochodzących

z państw członkowskich Unii lub jakiegokolwiek państwa będącego beneficjentem grupy II planu ogólnych preferencji taryfowych dla celów kumulacji („porcentaje de nacionales de un Pais miembro de la UE o del grupo II de Paises SPG") i jedno z nich dotyczy procentu członków załogi pochodzących z państw będących stronami umowy AKP. W tych okolicznościach należy stwierdzić, że sporne świadectwa nie mogą, z uwagi na ich nieprecyzyjny charakter, stanowić dowodu na okoliczność, iż spełniony został warunek dotyczący składu załogi.

148 Wreszcie, co się tyczy złożoności regulacji dotyczącej produktów rybołówstwa w odniesieniu do pochodzenia, nie można stwierdzić, by zachodziła ona w zakresie kwestii prawnych rozpatrywanych w niniejszej sprawie. Artykuł 68 ust. 1 lit. f) i g) oraz art. 68 ust. 2 tiret piąte rozporządzenia nr 2454/93, w wersji mającej zastosowanie, gdy wystąpiły okoliczności faktyczne sprawy, stanowi bowiem, że za całkowicie uzyskane w krajach korzystających lub w Unii uważa się produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte z morza poza ich wodami terytorialnymi przez statki tego kraju lub produkty wytworzone na pokładzie statków-przetwórni, przy czym sformułowania „statki tego kraju" i „statki-przetwórnie" odnoszą się tylko do statków i statków-przetwórni, których załoga składa się w co najmniej 75% z obywateli kraju korzystającego lub państw członkowskich.

149 Taki przepis nie może zostać uznany za odznaczający się złożonością tego rodzaju, że jego dochowanie byłoby nadmiernie trudne dla bardzo doświadczonego podmiotu gospodarczego, takiego jak płatnik lub eksporter. W konsekwencji należy odrzucić argument Królestwa Hiszpanii dotyczący wielu decyzji, na mocy których Komisja odrzuciła retrospektywne zaksięgowanie należności celnych przywozowych w sektorze tuńczyka, w przypadku których nie podniesiono, że trudność przepisów dotyczyła właśnie kwestii składu załogi, podobnie jak argument dotyczący zmian dokonanych przez instytucje Unii w ramach regulacyjnych w zakresie planu ogólnych preferencji taryfowych. Tego rodzaju okoliczności nie pozwalają bowiem na stwierdzenie, że warunek dotyczący składu załogi miał charakter złożony. Ponadto fakt, że Komisja uczestniczyła w upraszczaniu reguł pochodzenia w ramach regulacji preferencji, zmierzając do uchylenia warunku składu załogi, wskazuje jedynie na to, że instytucja zamierzała przyjąć lepszą praktykę legislacyjną po analizie skutków omawianych przepisów, przy czym nie można z tego wywieść, jakoby były one trudne do zrozumienia dla profesjonalistów doświadczonych w danej dziedzinie. Jednocześnie, jak słusznie podkreśliła Komisja, nie wykazano, jakoby stwierdzenia Królestwa Hiszpanii dotyczące złożoności przepisów dotyczyły konkretnie omawianego wymogu dotyczącego załogi. Tym samym okoliczność, że miała w tym względzie miejsce konsultacja pomiędzy OLAF-em a służbą prawną Komisji, również nie stanowi decydującego dowodu złożoności rozpatrywanej kwestii prawnej. Ponadto, co się tyczy interpretacji pojęcia załogi dokonanej przez Trybunał w wyroku z dnia 14 maja 1996 r., Faroe Seafood i in. (C-153/94 i C-204/94, EU:C:1996:198, pkt 47), ograniczenie tego pojęcia do stałej załogi statku nie może być postrzegane jako źródło dodatkowej trudności przy upewnianiu się co do poszanowania przepisu art. 68 ust. 1 i art. 68 ust. 2 tiret piąte rozporządzenia nr 2454/93, ponieważ prowadzi ona, przeciwnie, do pozyskania informacji jedynie o członkach załogi, którzy mają stały związek ze statkiem wykonującym połowy przy korzystaniu z planu ogólnych preferencji taryfowych.

150 Argumentację Królestwa Hiszpanii w tym względzie należy zatem odrzucić.

151 Po trzecie, Królestwo Hiszpanii uważa, że zaskarżona decyzja jest sprzeczna, ponieważ stwierdzono w niej, że ze względu na swą działalność płatnik powinien był wiedzieć, iż warunek składu załogi nie był poszanowany, ale że w zakresie dotyczącym połowów, których pochodzenie zostało poświadczone świadectwami pochodzenia na „formularzach A" wydanymi przez Panamę, mógł on nie wykryć błędu. Ponadto jego zdaniem Komisja odstąpiła od swej praktyki decyzyjnej, w ramach której zawsze przyznawała umorzenia należności celnych przywozowych doświadczonym podmiotom gospodarczym wykonującym tę samą działalność co płatnik, co stanowi istotny element podlegający uwzględnieniu w niniejszej sprawie, nawet jeśli decyzje Komisji zostały wydane w zakresie stosowania art. 239 WKC lub reguł ACP.

152 W przedmiocie sprzecznego charakteru zaskarżonej decyzji należy wskazać, że względy, dla których Komisja stwierdziła, iż okoliczności związane z surowcami pochodzącymi z Panamy powinny być traktowane odmiennie od innych przypadków, wynikają w sposób jasny z motywu 38 owej decyzji. Pochodzenie omawianych surowców było uzasadnione poprzez świadectwa pochodzenia na „formularzach A" wydanych przez władze Panamy, państwa należącego do grupy regionalnej II, a nie poprzez innego rodzaju świadectwa wydane przez władze państwa nienależącego do tej grupy regionalnej, jak miało to miejsce w przypadku spornych przywozów. W tych okolicznościach Komisja uznała, że płatnik mógł nie wiedzieć, czy świadectwa pochodzenia na „formularzach A" wydane przez władze Salwadoru dla spornych przywozów zostały wystawione w sposób prawidłowy, z uwagi na świadectwa tego samego rodzaju wydane przez władze Panamy. W zaskarżonej decyzji brak jest zatem sprzeczności.

153 W przedmiocie poprzedniej praktyki decyzyjnej Komisja podnosi słusznie, że decyzje REM 07/02 i REM 08/02 odnoszą się do sytuacji, w których nie chodziło o kwestię przedstawienia przez eksportera nieprawidłowych początkowych świadectw pochodzenia dla celów planu ogólnych preferencji taryfowych, w okolicznościach takich jak w niniejszej sprawie, gdzie dłużnicy należności celnych mieli szczególne doświadczenie zawodowe i gdzie dłużnik i eksporter należeli do tej samej grupy. Decyzje te dotyczyły bowiem raczej problemów związanych ze składem załogi oraz, w drugim przypadku, również problemów związanych z kwestią, kto był właścicielem spornych statków. Co się tyczy innych decyzji przedstawionych przez Królestwo Hiszpanii, należy stwierdzić, że żadna z nich nie dotyczy sytuacji, w której płatnik i eksporter należą do tej samej grupy. W związku z tym chodzi o decyzje dotyczące sytuacji innych niż te rozpatrywane w niniejszej sprawie. Nie mogą one zatem uzasadniać praktyki decyzyjnej, która mogłaby mieć znaczenie dla celów rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Ponadto żadna z tych decyzji nie zawiera stwierdzenia, wedle którego sporna regulacja była złożona i uzasadniała w związku z tym umorzenie należności celnych w przywozie.

154 Argumentację Królestwa Hiszpanii w tym względzie należy zatem odrzucić.

155 Po czwarte, Królestwo Hiszpanii przypomina, że zgodnie z orzecznictwem okres, w którym organy celne zachowują się w podobny sposób, ma pewne znaczenie dla oceny staranności podmiotów gospodarczych. Tymczasem władze Salwadoru, które były należycie poinformowane o posiadanych świadectwach, przez lata nie zakwestionowały wydania świadectw na „formularzach A" w szczególności ze względu na brak przekazania pieczęci przez Komisję, co przyczyniło się do wydania nieprawidłowych świadectw.

156 Należy wskazać, jak podnosi Komisja, że argument dotyczący utrzymania w czasie stanowiska właściwych władz nie jest jako taki decydujący dla celów, czy płatnik wykazał się starannością, nawet jeśli stanowi to użyteczną wskazówkę dla celów weryfikacji istnienia błędu owych władz (zob. podobnie wyrok z dnia 5 czerwca 2013 r., Recombined Dairy System/Komisja, T-65/11, EU:T:2013:295, pkt 25, 29). Mając na względzie wszystkie istotne aspekty niniejszej sprawy, a konkretnie te dotyczące doświadczenia płatnika, jego przynależności do tej samej grupy co eksporter i charakteru popełnionego błędu, utrzymanie w czasie stanowiska władz Salwadoru nie może zwolnić płatnika z odpowiedzialności za jego brak staranności. Należy ponadto stwierdzić, że kwestia pieczęci, które Komisja powinna była przekazać owym władzom, nie ma wpływu na charakter popełnionego błędu i w związku z tym na staranność, której powinien był dochować płatnik. Ponadto Królestwo Hiszpanii samo wskazuje – po podkreśleniu, że brak przekazania pieczęci stanowił uchybienie ciążące bezpośrednio na Komisji, która jego zdaniem bez wątpienia przyczyniła się do wydania nieprawidłowych świadectw i do utrzymania się błędu – że „nie może tu chodzić o główną przyczynę wydania nieprawidłowych świadectw". Należy w tym względzie dodać, że w niniejszej sprawie nie powstała kwestia ewentualnego sfałszowania świadectw EUR.1 służących jako podstawa wydania świadectw na „formularzach A", w związku z czym brak przedstawienia właściwych pieczęci przez Komisję nie mógł mieć w praktyce konsekwencji.

157 Argumentację Królestwa Hiszpanii w tym względzie należy zatem odrzucić.

158 Po piąte, Królestwo Hiszpanii stwierdza, że reguła pochodzenia przewiduje jedynie, iż statki powinny być zarejestrowane lub wpisane do rejestru w państwie będącym beneficjentem lub w państwie członkowskim, natomiast wykluczenie preferencji w przypadku podwójnej rejestracji wynika z dokonanej przez Komisję interpretacji, nieznanej w chwili wnoszenia wniosków o świadectwa, które wskazywały użycie bandery Seszeli. W związku z tym skutki podwójnej rejestracji wynikały ze złożonych przepisów, na co wskazuje fakt, że władze Salwadoru stosowały inną interpretację warunku dotyczącego bandery niż interpretacja Komisji.

159 W tym względzie, jak słusznie wskazuje Komisja, Królestwo Hiszpanii przyznaje, że zarówno płatnik, jak i eksporter wiedzieli, iż statki, o których mowa, były zarejestrowane w dwóch państwach. Podnosi ono raczej, że eksporter działał w dobrej wierze, powiadamiając władze Salwadoru o fakcie, że stosowano podwójną banderę. Ponadto jest bezsporne, że statki, o których mowa, należały do innej spółki w ramach grupy, do której należeli płatnik i eksporter.

160 Wbrew argumentacji Królestwa Hiszpanii nie można przyjąć, jakoby reguła pochodzenia ustanowiona w art. 68 ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93 miała szczególnie złożony charakter. Przepisy te przewidują bowiem, że statki wykonujące połowy, korzystając z planu ogólnych preferencji taryfowych, powinny być zarejestrowane lub zgłoszone w kraju będącym beneficjentem lub w państwie członkowskim i że powinny pływać pod banderą kraju będącego beneficjentem lub państwa członkowskiego. Należy w związku z tym stwierdzić, że jedyna kwestia, jaka ma znaczenie, dotyczy skutków okoliczności, iż dwa statki, o których mowa, były zarejestrowane zarówno w Salwadorze, jak i na Seszelach.

161 Należy wskazać, że jak wielokrotnie podkreśliła Komisja, prawo ONZ przewiduje skutki odnoszące się do statku w związku ze stosowaniem wielu bander.

162 W tym kontekście art. 92 ust. 2 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, która została sporządzona w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r. i weszła w życie w dniu 16 listopada 1994 r., stanowi, że statek pływający pod banderami dwóch państw lub większej ich liczby, których to bander używa on według własnego uznania, nie może wobec jakiegokolwiek innego państwa powoływać się na żadną z tych przynależności i może być traktowany na równi ze statkiem nieposiadającym żadnej przynależności państwowej. Z postanowienia tego wynika, że statek pływający pod podwójną banderą znajduje się w sytuacji niezgodnej z prawem międzynarodowym.

163 Co się tyczy możliwości zastosowania tej normy w niniejszej sprawie, należy wskazać, że Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza została zatwierdzona w imieniu Unii decyzją Rady 98/392/WE z dnia 23 marca 1998 r. dotyczącą zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych z dnia 10 grudnia 1982 r. o prawie morza i Porozumienia z dnia 28 lipca 1994 r. odnoszącego się do stosowania jego części XI (Dz.U. 1998, L 179, s. 1). Okoliczność ta skutkuje tym, że Unia jest związana postanowieniami tej konwencji, stanowiącymi w konsekwencji integralną część porządku prawnego Unii (wyroki: z dnia 30 maja 2006 r., Komisja/Irlandia, C-459/03, EU:C:2006:345, pkt 82; z dnia 3 czerwca 2008 r., Intertanko i in., C-308/06, EU:C:2008:312, pkt 53).

164 W związku z tym Komisja słusznie zastosowała regułę pochodzenia przewidzianą w art. 68 ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93, uwzględniając postanowienie art. 92 ust. 2 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza. W związku z tym, mając na względzie stosunkowo prosty mechanizm interpretacji przepisu owego rozporządzenia w świetle owej konwencji, która ponadto w chwili wystąpienia okoliczności faktycznych nie stanowiła w żadnym razie nowości, nie można stwierdzić, że rozpatrywane przepisy mają charakter złożony. Ponadto, mając na względzie doświadczenie eksportera i płatnika oraz ich przynależność do grupy o wymiarze międzynarodowym w dziedzinie rybołówstwa, Królestwo Hiszpanii nie może skutecznie podnosić, że nie znają oni regulacji dotyczącej podwójnej bandery i restrykcyjnych skutków tej okoliczności.

165 W tych okolicznościach należy oddalić w całości argumentację Królestwa Hiszpanii kwestionującą stwierdzenie dotyczące podwójnej bandery w zaskarżonej decyzji, włącznie z jego wskazaniem, że eksporter nie ukrył faktu, iż statki, o których mowa, pływały pod podwójną banderą. Okoliczność, że władze były o tej sytuacji poinformowane, nie wpływa bowiem na znaczenie faktu, że chodziło o działanie niezgodne ze wskazanymi normami (zob. pkt 162 i 163 powyżej).

166 Co się wreszcie tyczy argumentacji dotyczącej doświadczenia zawodowego płatnika, które zdaniem Królestwa Hiszpanii nie stoi na przeszkodzie Komisji w umorzeniu należności celnych przywozowych, jak wynika to z jej praktyki, należy stwierdzić, że udzielono już wyjaśnień w tej kwestii, w szczególności w pkt 128–133, 146 i 149 powyżej, jako że z uwagi na okoliczności niniejszej sprawy i w szczególności doświadczenie zawodowe płatnika ów płatnik powinien był dochować staranności, której nie wykazał w obliczu błędów popełnionych przez władze Salwadoru.

167 Co się tyczy okoliczności, że owe doświadczenie nie stanowiło przeszkody dla odstąpienia od pobrania należności celnych przywozowych w przypadku przywozów pochodzących z Panamy, z pkt 152 powyżej wynika w sposób wystarczający, że uzasadnienie pochodzenia poprzez świadectwa pochodzenia na „formularzach A" wydane przez władze Panamy, państwa należącego do grupy regionalnej II, nie pozwoliło płatnikowi na pozyskanie wiedzy, czy świadectwa pochodzenia „na formularzach A" wydane przez władze Salwadoru dla spornych przywozów zostały wystawione prawidłowo, z uwagi na świadectwa wystawione przez władze Panamy. W związku z tym Królestwo Hiszpanii nie może wywodzić z tego stwierdzenia jakiejkolwiek sprzeczności w rozumowaniu Komisji, opartej na ocenie dwóch odmiennych sytuacji faktycznych dotyczących przywozów dokonanych przez płatnika.

168 Należy następnie stwierdzić, iż Komisja słusznie stwierdziła, że płatnik nie dochował staranności i nie można w związku z tym uznać, jakoby działał on w dobrej wierze dla celów zastosowania art. 220 ust. 2 lit. b) WKC.

– W przedmiocie aspektów dotyczących poszanowania przepisów z zakresu zgłoszenia celnego

169 Królestwo Hiszpanii podnosi zasadniczo, że Komisja nie sprecyzowała, jakie przepisy dotyczące wartości celnej nie zostały dochowane, ograniczając się do stwierdzenia uchybienia regułom pochodzenia. Tymczasem tego rodzaju stwierdzenie nie pozwala na wykazanie naruszenia przepisów dotyczących zgłoszenia celnego. Płatnik przedstawił prawidłowe zgłoszenia celne zawierające wnioski o zastosowanie preferencji taryfowych w oparciu o konieczne w tym celu świadectwa. Nie można mu więc zarzucić braku przedstawienia wskazówek, których w racjonalny sposób nie mógł znać ani pozyskać.

170 Na poparcie swej argumentacji Królestwo Hiszpanii odnosi się do sprawozdania OLAF-u, w którym uznano możliwość określenia, od chwili dokonania połowu, uzyskanych produktów końcowych i przesyłek do Unii zawierających owe produkty, przy czym nic nie wskazuje, jakoby niemożliwe było określenie pochodzenia tych połowów. Ponadto przesyłki do Unii zawierały produkty pochodzące z surowców złowionych nie tylko przez statki, o których mowa w niniejszej sprawie, lecz również przez inne statki. W konsekwencji, o ile wszystkie przesyłki zawierały produkty pochodzące z przetworzenia surowców złowionych przez wiele statków, o tyle stwierdzenie Komisji, że niektóre przesyłki, realizowane w ramach tego samego świadectwa na „formularzu A", nie były zgodne z przepisami dotyczącymi wartości celnej, jest arbitralne, ponieważ owa okoliczność zachodziła we wszystkich przypadkach.

171 Wreszcie, Królestwo Hiszpanii podnosi, że obowiązujący system identyfikowania umożliwia określenie pochodzenia połowów, ponieważ OLAF odsyła w sposób wyraźny do sprawozdań o identyfikowalności przedstawionych przez płatnika, co dowodzi istnienia odpowiedniego systemu identyfikowania i możliwości odróżnienia dla każdej przesyłki produktów pochodzących od pozostałych produktów. Ponadto w piśmie z dnia 14 marca 2014 r., Ares(2014) 732193, Komisja uznała w niniejszej sprawie

istnienie identyfikowalności, a pismo to ma związek z zaskarżoną decyzją, ponieważ zawiera ono ocenę odnoszącą się do orzeczenia Trybunału Obrachunkowego (Trybunał Obrachunkowy, Hiszpania), dotyczącą aktów poboru z 2009 r. w przedmiocie spornych przywozów.

172 W replice Królestwo Hiszpanii podnosi, że interpretacja, wedle której podwójna rejestracja statku wyklucza zastosowanie preferencji, została przedstawiona po sporządzeniu przez hiszpańską administrację większości aktów retrospektywnego pokrycia, które nie odróżniały produktów pochodzących od produktów niepochodzących wskazanych w owym świadectwie.

173 Ponadto Królestwo Hiszpanii przypomina, że brak dochowania reguły pochodzenia pozwala stwierdzić dług celny, co jest konieczne dla celów wszczęcia procedury umorzenia należności celnych, ale że nie chodzi o warunek tego umorzenia.

174 Tytułem wstępu należy wskazać, że z motywu 42 zaskarżonej decyzji wynika, iż poprzez przedstawienie świadectw pochodzenia nieumożliwiających określenia pochodzenia tuńczyka płatnik naruszył mające zastosowanie przepisy dotyczące zgłoszenia celnego i reguły pochodzenia.

175 Należy wskazać, że chodzi o jedyne stwierdzenie uzasadniające brak poszanowania przepisów dotyczących zgłoszenia celnego, jako że Komisja nie odpowiedziała w sposób użyteczny przed Sądem na argument Królestwa Hiszpanii dotyczący niemożliwości oparcia takiego braku poszanowania na regułach pochodzenia, które jego zdaniem stanowią punkt wyjścia dla procedury retrospektywnego pokrycia, a nie aspekt, na podstawie którego warunek dotyczący zgłoszenia celnego jest dopuszczony lub nie.

176 Należy w tym względzie przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem zgłaszający jest zobowiązany do dostarczenia właściwym organom celnym wszystkich niezbędnych informacji przewidzianych przepisami Unii i krajowymi, które w danym przypadku stanowią ich uzupełnienie lub dokonują ich transpozycji, w związku z postępowaniem celnym wymaganym dla danych towarów (wyroki: z dnia 23 maja 1989 r., Top Hit Holzvertrieb/Komisja, 378/87, EU:C:1989:209, pkt 26; z dnia 14 maja 1996 r., Faroe Seafood i in., C-153/94 i C-204/94, EU:C:1996:198, pkt 108).

177 Jednakże, jak wskazał Trybunał, obowiązek ten nie może wykraczać poza informacje, które zgłaszający może racjonalnie znać lub pozyskać, w związku z czym jest wystarczające, aby tego rodzaju informacje, nawet jeśli są nieprawidłowe, zostały przedłożone w dobrej wierze (wyroki: z dnia 1 kwietnia 1993 r., Hewlett Packard France, C-250/91, EU:C:1993:134, pkt 29; z dnia 14 maja 1996 r., Faroe Seafood i in., C-153/94 i C-204/94, EU:C:1996:198, pkt 109).

178 Tymczasem z pkt 61 i 62 powyżej wynika, że stwierdzone naruszenie reguł pochodzenia przywiezionych produktów skutkuje w niniejszej sprawie naruszeniem przepisów dotyczących zgłoszenia celnego. Artykuł 84 rozporządzenia nr 2454/93 przewiduje bowiem, że dowody pochodzenia są przedstawiane organom celnym państwa członkowskiego przywozu zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 62 WKC. Artykuł ów dotyczy zgłoszenia celnego dokonanego pisemnie. Przewiduje on, że zgłoszenie celne powinno zostać sporządzone na przewidzianym w tym celu, podpisanym oficjalnym formularzu i że powinno ono zawierać wszystkie dane konieczne do zastosowania przepisów regulujących procedurę celną, w której zgłoszone zostały towary, jako że wszystkie dokumenty, których przedstawienie jest konieczne dla umożliwienia zastosowania przepisów regulujących ową procedurę celną, powinny zostać załączone do zgłoszenia. W celu zastosowania preferencji taryfowych ze względu na pochodzenie przywiezionych produktów importer powinien, w zastosowaniu art. 62 WKC w związku z art. 84 rozporządzenia nr 2454/93, załączyć do swej deklaracji celnej prawidłowe świadectwo pochodzenia na „formularzu A”.

179 Należy ponadto wskazać, jak słusznie podniosła Komisja, że system identyfikowania stosowany przez płatnika nie umożliwia określenia pochodzenia połowów, o których mowa w niniejszej sprawie. Retrospektywne zaksięgowanie dokonane przez władze hiszpańskie dotyczyło bowiem tylko towarów

niepochodzących i towarów, które nie mogły zostać wyodrębnione z tych towarów niepochodzących, w związku z czym owe władze uznały, że identyfikowalność jest niewystarczająca. Podobnie, jak sprecyzowała Komisja, z pisma z dnia 14 marca 2014 r. wskazanego w pkt 171 powyżej wynika, że dotyczy ono jedynie towarów, które mogły zostać wykluczone z retrospektywnego pokrycia jako towary pochodzące możliwe do wyodrębnienia od towarów niepochodzących. Ogólnie, kwestia identyfikowalności produktów dotyczy, jak słusznie wskazała Komisja, wcześniejszego etapu niniejszej procedury, a mianowicie etapu określania długu celnego, co należy do władz krajowych, a nie etapu umorzenia należności celnych. Ponadto, co się tyczy sprawozdań z misji OLAF-u, udokumentowano w nich również, wbrew twierdzeniom Królestwa Hiszpanii, poważne wady systemu identyfikowania.

180 Nie można wreszcie skutecznie podnieść, że Komisja dokonała arbitralnej oceny różnych sytuacji odnoszących się do przedstawionych świadectw, ponieważ, jak wynika z pkt 152 powyżej, chodzi o wiele obiektywnie różnych i nieporównywalnych sytuacji.

181 W związku z tym, bez konieczności badania pozostałych argumentów Królestwa Hiszpanii w tym względzie, przypomnianych w pkt 170–173 powyżej, które nie mogą podważyć ani stwierdzenia, że ewentualna identyfikowalność produktów nie dotyczy produktów spornych w postępowaniu głównym, ani wniosku dotyczącego braku dokonania przez Komisję arbitralnej oceny okoliczności faktycznych, należy odrzucić tę część zarzutu drugiego oraz, wraz z nim, ów zarzut w całości, a także niniejszą skargę.

W przedmiocie kosztów

182 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

183 Ponieważ Królestwo Hiszpanii przegrało sprawę, należy obciążyć je własnymi kosztami oraz – zgodnie z żądaniem Komisji – kosztami poniesionymi przez Komisję.

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Królestwo Hiszpanii pokrywa własne koszty oraz koszty poniesione przez Komisję Europejską.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 15 grudnia 2016 r.

Podpisy

Spis treści

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu 1

Postępowanie i żądania stron 5

Argumenty stron 5

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia prawa do dobrej administracji w ramach art. 872a rozporządzenia nr 2454/93 5

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia art. 220 ust. 2 lit. b) WKC 10

W przedmiocie dopuszczalności zarzutu dotyczącego poprzedniego wniosku o umorzenie należności celnych przywozowych przedstawionego przez płatnika 10

W przedmiocie kumulatywnego charakteru warunków przewidzianych w art. 220 ust. 2 lit. b) WKC .. 11

W przedmiocie braku możliwości wykrycia błędu 12

W przedmiocie obowiązku spełnienia pozostałych warunków stosowania art. 220 ust. 2 lit. b) WKC 15

W przedmiocie wykonania pozostałych warunków stosowania art. 220 ust. 2 lit. b) WKC 18

– W przedmiocie aspektów związanych z dobrą wiarą płatnika 19

– W przedmiocie aspektów dotyczących poszanowania przepisów z zakresu zgłoszenia celnego . 25

W przedmiocie kosztów 27